

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

136 ncı Birleşim

16 Mart 1983 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	432	Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/12; M. G. Konseyi : 1/453) (D. Meclisi S. Sayısı : 167 ve 167'ye 1 ve 2 nci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 535 ve 535'e 1 inci Ek)	432;464
II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	432		
1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir			

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

15 Mart 1983 Salı

İki oturum yapılan bu birleşimde :

Hasan Oğlu 1954 Doğumlu Piyade Astsubay Üstçavuş (1976 - 54) Mehmet Demircioğlu Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi (2/111) (S. Sayısı : 552) kabul edildi.

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi

Hakkında Kanun Tasarısının (1/453) (S. Sayısı : 535) 15 inci maddesi Komisyona geri verilerek 20 nci maddesine kadar diğer maddeleri kabul edildi.

16 Mart 1983 Çarşamba günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşime saat 18.26'da son verildi.

Necdet ÜRÜĞ

Orgeneral

Millî Güvenlik Konseyi

Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.08

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Cumhurbaşkanı, Genelkurmay ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Millî Güvenlik Konseyinin 136 ncı Birleşimini açıyorum.

Gündemimize göre kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşülmesine başlıyoruz.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/12; M. G. Konseyi : 1/453) (D. Meclisi S. Sayısı : 167 ve 167'ye 1 ve 2 nci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 535 ve 535'e 1 inci Ek) (1)

BAŞKAN — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin De-

ğiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının görüşülmesine devam ediyoruz.

Tasarı, Konseyimizin 15.3.1983 tarih ve 135 inci Birleşiminde 20 nci maddeye kadar görüşülmüş, 15 inci maddesi yeniden düzenlenmek üzere Komisyona iade edilmişti.

İade edilen madde hakkında Komisyonca yeniden düzenlenen rapor ve metin 535'e 1 inci ek sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

İhtisas Komisyonu Sözcüsü ve Bakanlık temsilcileri yerlerini aldılar.

Komisyonun yeniden düzenlemiş olduğu 15 inci maddeyi okutuyorum :

Muhafaza edilecek ve ıslah edilecek muhafaza edilecek yapılar.

MADDE 15. — Değerlendirme sonucu kendi parseli içinde olan, imar mevzuatına aykırı yapıların;

(1) 535 S. Sayılı Basmayazı 15.3.1983 tarihli 135 inci Birleşim Tutanağına,

535'e 1 inci Ek S. Sayılı Basmayazı bu Tutanağa ektir.

yola veya imar yoluna veya kıyı kenar çizgisine veya 18 inci maddede belirtilen karayolları yaklaşma sınırına tecavüz durumları yapının tecavüzü bölümlerinin yıktırılıp, tecavüz durumu giderildikten ve ayrıca komşu parselde tecavüzü olanların 14 üncü maddenin (c) fıkrasına göre taraflar arasında anlaşma sağlanarak gerekli işlemleri tamamlandıktan, fen ve sağlık kurallarına ve bu Kanunda belirtilen diğer hususlara uygunluğu belirlendikten sonra; aşağıda belirtilen durumlarına göre muhafazalarına veya islah edilerek muhafazalarına karar verilir. Bunlardan inşa halindeki yapıların, kat tavan betonu dökülmemiş veya kat tavanı kapatılmamış bölümleri için, imar mevzuatına uygun hale getirilmesi kaydı ile inşaaat devam izni verilir.

a) Bölgeleme esaslarına uyan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapılara ruhsat ve kullanma izni verilir. Bunlardan kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli inşaat izni verilir.

b) Bölgeleme esaslarına uymayan sanayi ve turizm yapılarının, imar planındaki konumuna uygun yerlere nakil edilip edilmeyecekleri İmar ve İskân Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre valiliklerce kararlaştırılır. Nakli gerekli görülen kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş sanayi ve turizm yapılarının; Bakanlar Kurulunca belirlenecek bir süre sonuna kadar geçici muhafazalarına karar verilir. İnşa halindeki bölgeleme esaslarına uygun maksada göre tadil edilmeleri kaydı ile inşaaat devam izni verilir. Nakline gerek görülmeyen inşa halindeki de dahil sanayi ve turizm yapılarına, ruhsat ve kullanma izni verilir.

Bölgeleme esaslarına uymayan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş diğer yapılara bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık geçici ruhsat ve kullanma izni verilir.

Bölgeleme esaslarına uymayan, kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların, sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli inşaaat devam izni bölge koşullarına uygun amaca tahsis edilmek kaydı ile verilir.

c) 6785 sayılı İmar Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan kamu hizmet ve tesislerine ayrılan alanlarda yapılan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapıların; dört yıllık imar programına dahil olmayan yerlerde, sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın tapu kütüğüne şerh verilerek 6785 sayılı İmar

Kanununun 11 inci ve 33 üncü maddelerinde sözü edilen on yıllık sürenin beş yılı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçmiş sayılarak beş yıllık geçici ruhsat verilir.

Bunlardan kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli geçici inşaat izni verilir. Bunlar için beş yıllık geçici sürenin başlangıç tarihi ruhsat ve kullanma izninin verildiği tarihtir.

d) Bölgeleme esaslarına uymayan, kullanılan tehlikeli madde depoları bu Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde boşaltılarak, bölge koşullarına uygun bir amaca tahsis edildiği takdirde muhafazalarına karar verilir. Gerekli hallerde bir yıllık süre Bakanlar Kurulu Kararı ile beş yıla kadar uzatılabilir.

Kullanılmaya hazır hale gelmiş veya inşa halindeki tehlikeli madde depolarına, bölge koşullarına uygun bir amaca tahsis edilmesi şartı ile ve durumuna göre, ruhsat ve kullanma izni veya inşaaat devam izni verilir.

e) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268 - 275 inci maddelerine aykırı şekilde gayri sıhhi müessese olarak inşa edilen ve işletme ruhsatı alınmamış kullanılan yapılardan; genel sağlığa verdiği zararları önleyecek tertip ve tedbirler alınamayacak olanlar, bir yıl içinde boşaltılarak genel sağlığa zarar vermeyecek bir amaca tahsis edildiği takdirde muhafazalarına karar verilir. Gerekli görüldüğü hallerde bir yıllık süre Bakanlar Kurulu kararı ile beş yıla kadar uzatılabilir.

f) Sahil şeridinde, toplumun yararlanmasına ayrılan veya bu amaçla kullanıma uygun hale getirilebilen; kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapılara ruhsat ve kullanma izni verilir. Kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların, sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için, toplumun yararlanmasına ayrılan yapı olarak kullanılmak kaydıyla gerekli inşaat izni verilir.

Sahil şeridinde ve kendi parselinde bulunan ve imar mevzuatına aykırı olan sanayi tesisleri; millî ekonomiye katkıları, yarattıkları istihdam kapasiteleri ve nakillerinin mümkün olup olmaması gibi hususlar bakımından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir.

g) Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerdeki kamu kurum ve kuruluşlarınca yaptırılan veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan yapılarla 18 inci madde (m) ve (n) fıkralarına göre belirlenecek gençlik ve spor tesislerinin muhafazasına karar verilir.

Kıyı tanımına giren yerlerde imar mevzuatına aykırı yapılmış bulunan sanayi tesisleriyle Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelendirilmiş turizm tesisleri; millî ekonomiye katkıları, yarattıkları istihdam kapasiteleri ve nakillerinin mümkün olup olmaması gibi hususlar bakımından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler, kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir. Bu şekilde muhafazasına karar verilenlerden bu Kanuna göre alınacak harçlar ve para cezaları iki misli olarak tahsil edilir.

Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerde; gerçek kişilere veya özel hukuk tüzelkişilerine ait olan liman, iskele, rıhtım ve dayanma duvarlarından; valilik veya belediyelerce muhafazasında millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılanların ve yukarıda belirlenen sanayi ve turizm tesislerinin bulunduğu arsa ve araziler Maliye Bakanlığınca kullananlara veya tesis sahiplerine kiraya verilir.

h) 18 inci maddenin (c), (g), (m), (o) ve (r) fıkralarında belirtilen şartlara uygun hale getirilebilen yapılardan kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş olanlara durumlarına göre devamlı veya geçici ruhsat ve kullanma izni verilir. Aynı durumdaki kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için durumlarına göre gerekli inşaat izni verilir.

ı) 18 inci madde (f) fıkrasındaki esaslara göre askerî makamlardan muhafazasına izin alınan yapılara durumlarına göre ruhsat ve kullanma izni veya inşaat devam izni verilir.

Yapı sahibine tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde bu kanunda belirtilen tecavüzlü durumları veya aykırı kısımları giderilerek ıslah işlemleri sahiplerince yerine getirilmeyen yapıların, valilik veya belediyelerce tecavüz durumları veya aykırılıkları yıkılarak giderilir.

BAŞKAN — Şimdi, zannediyorum bu 15 inci maddenin (f) ve (g) fıkralarında değişiklik yapıldı. Dün (g) fıkrasının değiştirilmesini istemiştik, fakat

(f) fıkrasında da bir değişiklik yapıldı, diğerlerinde bir değişiklik yok, değil mi?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Evet, (f) fıkrasındaki o değişiklik neden gerekti?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Şundan oldu Sayın Cumhurbaşkanım : (g) fıkrasında, kıyıda yapılan sanayi tesislerinin durumu incelendiğinde; bu binaların bir kısmının geriye doğru uzanarak sahil şeridine de gireceği nazarı dikkate alındı. Bu bakımdan (f) ve (g) fıkraları aynı kapsam içerisine girdiğinden, bilhassa sanayi tesislerinin sahil şeridine de sirayeti sağlandı.

BAŞKAN — Yalnız kıyı değil, aynı zamanda sahil şeridine de sirayet ettirildi.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet, sahil şeridine sirayet edeceği nazarı dikkate alınarak (f) fıkrasında da uygun değişiklik bu şekilde yapıldı ve tensiplerinize arz edildi.

BAŞKAN — Turizm Bakanlığıyla konuşuldu değil mi?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet, (g) fıkrası hükmü Turizm Bakanlığı ile konuşuldu.

BAŞKAN — Peki.

Buyurun Sayın Bakan.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, Komisyonda Müsteşar Yardımcımız çalıştılar, ben ancak bugün inceleyebildim.

Şimdi kıyıda genel prensibimizden vazgeçmiyoruz, geçici bir süre kalmasına müsaade ediyoruz. Çünkü metinle, bugünkü metin arasındaki farklılık dikkati çekiyor. Bu husus Bakanlar Kuruluna gittiğine göre, önümüzdeki dönemlerde Bakanlar Kurulunu devamlı bir etkileme yönü olabilir, politik bir değerlendirmeye sebep olur.

Bu hususu ya bir süre ile kısıtlamak veya bir defaya mahsus olmak üzere kararlaştırılacak süre kadar geçici muhafazasına karar vermek, şekline getirelim. Bakanlar Kurulu konuyu iyice incelesin, süre ne olabilir onu söylesin ve mesela 15 yıl deniyorsa, 15 yıl sonra yine bir kararname çıkarma yetkisi olmasın. Türkiye’de kıyıyı tamamen koruyalım.

Bu haliyle kaldığı takdirde, «kararlaştırılacak süre kadar» tabirinden eğer (bu husus hukukçularca

böyle anlaşılıyorsa ben sözümü o zaman geri almayı isterim) her defasında Bakanlar Kurulunun bir kararname çıkararak bu süreyi uzatabileceği anlaşılıyorsa, kıyılardaki bu tesisler ömür boyu kalabilecek bir duruma girer. Bir bu hususa takıldım.

Bir de, en çok 10 yıla kadar bir süre vermek lazım; belki o süreyi vermek de mahzurlu olur. Bir defaya mahsus olmak üzere ve kararlaştırılacak süre kadar, geçici olarak bir süre verilebilir. Yani iyice düşünsünler, ne kadar kalması gerekiyorsa ona karar versinler.

Bir bu teklifi getirip, tensiplerinize sunmak istiyorum.

Bir de «Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelendirilmiş» tabiri hukukçular tarafından kanunun çıktığı tarihe kadar belgelendirilmiş kabul ediliyorsa herhangi bir diyeceğim yok. Eğer burada müphem nokta varsa; «Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelendirilir.» demek lazım. Yoksa hepsi gidecekler acele bir belge almaya çalışacaklardır.

Bu iki noktaya temas etmek istemişim

BAŞKAN — Evet.

Bu hususa Komisyon ne diyor?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Efendim, müsaadenizle birinci hususu cevaplamak istiyorum.

Bu Kanunun önemli özelliğinden birisi, bugünden öngörülemeyen durumlar için Bakanlar Kuruluna yetki verilerek büyük bir elastikiyet içerisinde, yarın karşımıza çıkacak türlü alternatifleri Bakanlar Kurulu kararı ile halletmektir. Bu bakımdan sanayi ve turizm tesisleri ve daha birçok tesislerin gerçek durumları o zaman tartışılmak üzere, bugünden Bakanlar Kurulunun yetkisine terk edilmiştir.

Bunlardan sanayi tesisleri için, kanun içerisinde bugünden bir zaman tespit etmek kanatımca biraz güç, biraz nazarı olabilir. Gerçekte, daha evvelki emirlere, talimatlara, kanunlara göre kıyının korunması bakımından, kıyıda kurulan bu gibi tesislerin mutlaka kaldırılması lazım.

Nitekim, Haliç'te bugün irili, ufaklı o kadar çok sanayi tesisleri var ki, bunların tespitine ve ayıklanmasına başlanmıştır. 10 sene veya 20 sene içerisinde bunlar temizlenecektir. Bunların devamlı kalmaları zaten bahis konusu değildir. Arz ettiğim gibi, bugünden bir zaman tespiti mümkün değildir. Bakanlar Kurulu bunu kendi takdirine göre tespit edecektir.

Turizm konusunda, müsaade ederseniz Turizm Bakanlığının Temsilcisi maruzatta bulunabilir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Buyurun.

İSMET ÜLKER (İhtisas Komisyonu Üyesi - Kültür ve Turizm Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Bakanımın değindiği husus doğrudur. Aksi takdirde, idare sürekli çözümlenmesi mümkün olmayan taleplerle karşı karşıya kalabilecektir. «Kanunun çıktığı tarihe kadar belgelendirilmiş tesisler» deyimini yararlı ve yerinde olacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN — Evet, Komisyon Başkanının söylediği gibi, eğer bir süre koyacak olursak, ki çeşit çeşit tesis var, mesela, bu kıyı üzerinde bir gübre fabrikası olabilir, bir de ufaçık bir başka fabrika olabilir; hepsine ayrı ayrı süre vermek lazım. Biz 15 sene süre verirsek; iki üç sene sonra kaldırılacak olan da 15 sene orada kalır, diğer fabrika da 15 sene orada kalır.

Kaldı ki, Bakanlar Kurulu belki şöyle bir karar verecek : «Bu gibi sanayi tesisleri ömrünü dolduruncaya kadar orada kalır.» Yeni bir ilave yaptırtmaz, ama orada muhafaza eder. Bunun ömrü ne kadardır? 10 sene veya 15 senedir. «15 sene sonra bu fabrika buradan kaldırılabilir» diye bir karar verebilir.

Şimdi biz 15 sene süre verirsek, tüm sanayi tesislerinin (irili - ufaklı) hepsi kalır. Belki Bakanlar Kurulunda bunlar ayrı ayrı tespit edilir. Bunlardan büyük fabrikalar, yahut orta büyüklükte olanlar ne kadardır, ufak olanlar ne kadardır; onlar için belki ayrı ayrı karar çıkaracaktır.

Şimdi kanunla bu hususu sınırlayacak olursak ileride bir zorluk altında kalınabilir.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, süre ile sınırlamanın mahzurlarını buyurdunuz, doğrudur. Ancak, sahillerin korunması bakımından Sayın Bakanın temas ettiği «bir defaya mahsus olmak üzere» kaydını koyalım. Ondan sonrakilerinin durumlarını Bakanlar Kurulunun tespit edeceği süreye bırakalım.

BAŞKAN — «Bir defaya mahsus olmak üzere» sizin kastınız o değil mi?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Evet, «Bir defa» efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Ama, ten-sip buyursanız daha açık olsun. Bakanlar Kurulunda, o mana kaybolmasın. İyice düşünsünler, taşınınsınlar. Tesisin durumuna göre 15 sene veya 10 sene süre verirler, her nasılsa karar kendilerine ait olur.

BAŞKAN — «Bir yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere» ibaresini oraya ilave etmek lazım.

Esasında, bu «bir defaya mahsus olmak» ibaresi de mahzurludur. Çünkü bizim memlekette her şeyin dört başı mamur yapılacağına inanmıyorum. Belki Bakanlar Kurulu bu kararı bir sene içerisinde çıkaracak. Tespit ettirecek, doğru dürüst tespit etmeyecekler. Bir karar çıkaracak, birkaç yerden itiraz gelecek. Diyecekler ki; «Efendim bunlar unutulmuş.» Esasında da kastımız o; bir senede çözüm getirmek. Ondan sonra belki de kanunu değiştirmeye kalkacaklar.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Değiştirsinler efendim. Yani asıl olan şimdiki durum.

IMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Her tesis için ayrı ayrı karar alınacak Sayın Cumhurbaşkanım. İsterseniz bir seneyi iki sene yapalım. Bu durumda her tesisin yerini incelemek gerekecek.

BAŞKAN — Her tesis için ayrı ayrı karar alınır sa çok uzar, bitmez.

IMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Biz bunları birleştirip göndereceğiz. Bu durumda tesis tek tek gidip görülecek. Uygun görürseniz bu bir senelik süreyi iki seneye çıkaralım. Zaten yukarıda da var; iki sene yapalım, detaylı bir çalışma olsun. O arada, iki yıl içinde hepsi de taranmış olur; uygun görürseniz.

BAŞKAN — O olabilir.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, bu bir yıllık süreyi İmar ve İskân Bakanlığı uzmanlarından almıştık.

BAŞKAN — Bütün bu sahiller dolaşılacak. Bu, bir yıl değil, iki yıl içinde olacak.

IMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — (g) fıkrasında da aynı şey var efendim.

BAŞKAN — Evet, (f) fıkrasının ikinci bendine konan kısım, (g) fıkrasına da konulacak değil mi?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Şimdi, (f) fıkrasının «sahil şeridinde...» diye başlayan ikinci bendinin 3 üncü satırında, «... tarihten itibaren bir yıl içinde» terimi var. Burada geçen süre, «iki yıl içinde» olacak ve bu terimden sonra oraya şu ilave edilecek : «ve bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulunca...» ve devam edecek.

Ondan sonra (g) fıkrasının ikinci bendinin dördüncü satırının sonuna doğru, yine «bir yıl içinde» ta-

biri» var. Bu tabir de değişip, «iki yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir» şeklinde olacaktır.

Bir de, (g) fıkrasının ikinci bendi, «... imar mevzuatına aykırı yapılmış bulunan sanayi tesisleriyle Kültür ve Turizm Bakanlığınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce belgelendirilmiş turizm tesisleri» şeklinde, yani okuduğum gibi düzeltilecek.

Şimdi (f) ve (g) fıkralarını bu değişik şekliyle bir kere daha okutuyorum :

«f) Sahil şeridinde, toplumun yararlanmasına ayrılan veya bu amaçla kullanıma uygun hale getirilebilen; kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapılara ruhsat ve kullanma izni verilir. Kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların, sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için, toplumun yararlanmasına ayrılan yapı olarak kullanılmak kaydıyla gerekli inşaat izni verilir.

Sahil şeridinde ve kendi parselinde bulunan ve imar mevzuatına aykırı olan sanayi tesisleri; millî ekonomiye katkıları, yarattıkları istihdam kapasiteleri ve nakillerinin mümkün olup olmaması gibi hususlar bakımından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir.

g) Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin hükmü ve tasarrufunda olan diğer yerlerdeki kamu kurum ve kuruluşlarınınca yaptırılan veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan yapılarla 18 inci madde (m) ve (n) fıkralarına göre belirlenecek gençlik ve spor tesislerinin muhafazasına karar verilir.

Kıyı tanımına giren yerlerde imar mevzuatına aykırı yapılmış bulunan sanayi tesisleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce belgelendirilmiş turizm tesisleri; millî ekonomiye katkıları, yarattıkları istihdam kapasiteleri ve nakillerinin mümkün olup olmaması gibi hususlar bakımından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler, kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir. Bu şekilde muhafazasına karar verilenlerden bu Kanuna göre alınacak harçlar ve para cezaları iki misli olarak tahsil edilir.

Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerde; gerçek kişilere veya özel hukuk tüzelkişilerine ait olan liman, iskele, rıhtım ve dayanma duvarlarından; valilik veya belediyelerde muhafazasında millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılanların ve yukarıda belirlenen sanayi ve turizm tesislerinin bulunduğu arsa ve araziler Maliye Bakanlığınca kullananlara veya tesis sahiplerine kiraya verilir.»

BAŞKAN — Bu madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Komisyonun yeni hazırladığı 15 inci maddeyi (f) ve (g) fıkralarında yapılan son değişikliklerle birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dünkü birleşimde tasarının 20 nci maddesine kadar gelmiştik. Şimdi 20 nci maddeden itibaren görüşmelere devam ediyoruz.

20 nci maddeyi okutuyorum :

BEŞİNCİ BÖLÜM

Duyuru İşlemleri

MADDE 20. — İmar mevzuatına aykırı yapılarla gecekondulara ait değerlendirme sonuçları, değerlendirilmenin tamamlanmasından itibaren en geç onbeş gün içinde bir ay müddetle umumî mahallere asılır ve bu belgelerin birer örneği mahalle veya köy muhtarlıklarına verilir. Ayrıca 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine bağlı kalınmaksızın; güvenlik kuvvetleri aracılığı ile de mal sahibine veya yapıyı yapana veya fennî mesullerine tebliğ edilir. Güvenlik Kuvvetlerince yapılacak tebligat onbeş gün içinde tamamlanır. Tebliğin bu şekilde yapılması mümkün olmadığı takdirde, yapı mahallinde görülebilecek bir yere onbeş gün müddetle asılır ve bu durum bir zabıtla tevsik edilir. Böylece değerlendirme sonuçları ilgililere tebliğ edilmiş sayılır.

BAŞKAN — «Belgelerin birer örneği mahalle ve köy muhtarlıklarına verilir» ibaresi eskiden okuduğumuz kısma ilave edilmiş, değil mi?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet efendim.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Uygulamada, bulunduğu mahallede olaki kaybolabilir. O bakımdan bir nüshası da mahalle ve köy muhtarlıklarında bulunsun, diye düşündük efendim.

BAŞKAN — İyi olmuş, yani onlarda da bulunsun ve muhtarlar bu işle alakadar olsun.

20 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 nci maddeyi okutuyorum :

ÜÇÜNCÜ KISIM

Malî Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Harçlar ve Para Cezaları

Harçlar, para cezaları, arsa bedelleri, yıkım masrafları ve tazminatlar

MADDE 21. — Belediye ve mücavir alanlar içinde veya dışında bu Kanun gereğince yapılacak değerlendirme sonunda imar mevzuatına aykırı yapılardan muhafazasına veya ıslah edilerek muhafazasına karar verilen yapılara daimî veya geçici ruhsat ve kullanma izni verilebilmesi için; durumlarına göre ruhsat harcı, para cezası ve arsa bedelleri alınır. Ayrıca gerekli hallerde bu Kanunda belirtilen yıkım masrafları ile katılma ve düzenleme ortaklık payı tahsil edilir ve yapının sebep olduğu zarar tazmin ettirilir.

a) Harçlar

İmar mevzuatına aykırı yapı hangi seviyede olursa olsun, belediye ve mücavir alan sınırları içinde; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre beş kat ruhsat harcı ile imarla ilgili diğer harçlar, belediye ve mücavir alan sınırları dışında, söz konusu harçların yarısı alınır.

b) Para cezası :

Yapılarda tespit edilen imar mevzuatına aykırılıkların şekline ve derecesine bağlı olarak bu maddenin (a) fıkrasında belirtilen harçlar dışında bu Kanuna ekli cetvelde yer alan katsayı ve açıklamalara göre ayrıca para cezası alınır.

c) Arsa bedelleri :

Bu Kanuna göre tapu verilecek gecekonduların sahiplerinden ilgili maddelerde belirtilen esaslar gereğince tespit edilen miktarlarda alınır.

d) Yıkım masrafları :

15 ve 18 inci maddelere göre valilik ve belediyelerce yapılan yıkım masrafları yapı sahiplerinden % 20 fazlası ile alınır.

e) Zarar tazmini :

18 inci madde (c) fıkrasına göre su kanalları yıkma, kapatma veya tahrip etme gibi sulamayı engelleyecek şekilde sulama tesislerine zarar veren yapıların sahiplerinden, verilen zararların bedeli % 20 fazlası ile alınır.

f) Katılma ve düzenleme ortaklık payları :

İslah imar planı uygulamaları gereği bu Kanunda belirtilen esaslara göre tespit edilen miktarlarda alınır.

BAŞKAN — 21 nci maddenin eki; «Para Cezasına Esas Katsayılar Cetveli» ni okutuyorum :

PARA CEZASINA ESAS KATSAYILAR CETVELİ

BÖLÜM	YAPI TÜRLERİ AYKIRILIKLAR	A İmar planı olan yerler- deki yapılar	B İmar planı olmayan yer- lerdeki yapılar	C İmar planı olan ve olmayan yer- lerde iskân dışı şartların uygu- landığı alanlardaki yapılar	D Gecekonduklar	E Hisseli arsa ve araziler üzerin- deki yapılar	
I. ALAN KAZANMA AYKIRILIKLARI (*)							Uygulanacak formüller : Konutlar için : a. b $C_1 = \left(\frac{a \cdot b}{s} \cdot y + n \cdot y\right) 0,02 K_1$
1.	Kendi parselinde, kat nizamı ve taban alanı (komşu mesafeler, ön cephe hattı, imar yolu, bina derinliği) esaslarına aykırılık	1 1/2	1	1	1/4	1/2	
2.	Kendi parselinde kamu hizmet ve tesisleri için ayrılmış alanlara tecavüz	1	—	—	—	—	İşyerleri ve diğer yapılar için : a. b $C_1 = \left(\frac{a \cdot b}{s} \cdot y + n \cdot y\right) 0,04 K_1$
3.	Komşu parselde kısmi tecavüz	1 1/2	1 1/2	1 1/2	—	1	
4.	Başkasının parseline tam tecavüz	2	2	2	1	—	
5.	Hisseli arazi kullanım şartlarına aykırılık	—	—	—	—	1	
II. DİĞER İMAR MEVZUATINA AYKIRILIKLAR							Uygulanacak formüller : Konutlar için : İşyerleri ve diğer yapılar için :
1.	Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı inşa etmek	1	1/2	1/2	1/4	1/2	$C_2 = n \cdot y \cdot 0,02 K_2$
2.	Konut veya turizm alanında sanayi tesisleri ve tehlikeli madde depoları inşa ederek bölgeleme esaslarına aykırılık	1/2	—	—	—	—	$C_2 = n \cdot y \cdot 0,04 K_2$
3.	Bölgeleme esaslarına diğer aykırılıklar	1/2	—	1/2	—	—	
4.	Turizm alan ve merkezlerinde imar planlarına aykırılık	1/2	—	—	—	—	
5.	Sahil şeridi yapılanma şartlarına aykırılık	1	1	1	—	1	

AÇIKLAMALAR

Önce, cetvelin dikey sıralarındaki (A, B, C, D, E) tanımlara göre yapı türü tespit edilir. Sonra, cetvelin yatay sıralarındaki tanımlara göre yapının imar mevzuatına aykırılıkları işaretlenir. Bu suretle işaretlenen aykırılıkların dikey sıra içindeki I inci Bölümde veya II nci Bölümde katsayılar (K_1 , K_2) ayrı ayrı bulunur. Bundan sonra her Bölümdeki katsayılar toplamı bulunur ve o bölümlerdeki işlem yapılır. Para cezası yapının durumuna göre; I inci ve II nci Bölümlerde formüllerle bulunan cezaların toplamıdır.

C : Ödenecek para cezasıdır ($C = C_1 + C_2$)

K_1 : I inci Bölümdeki katsayılar toplamı; K_2 : II nci Bölümdeki katsayılar toplamıdır.

a : Parsel alanıdır. (m^2)

b : Maliye Bakanlığınca Emlak Vergisine esas olmak üzere tespit ve ilan edilen «asgari arsa m^2 birim değeri» veya bu değer için ilan edilmediği yerlerde, Emlak Vergisi Kanununa istinaden belirlenmiş rayiç bedelin m^2 başına isabet eden değeridir.

n : Yapının türü, sınıfı ve kullanma şekline göre Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen «bina m^2 normal inşaat maliyeti» dir.

s : Yapının «yapı inşaat alanı» dir. (m^2)

y : İmar mevzuatına aykırı olarak inşa edilen veya kullanılan yapı inşaat alanıdır. (m^2)

a. b

—y : Toplam parsel değerinin yapının imar mevzuatına aykırı bölümüne isabet eden kısmıdır.

s

n. y : Yapının imar mevzuatına aykırı bölümünün inşaat değeridir.

(*) Sahil şeridinde imar mevzuatına aykırı yapılar için; Cetvelin I inci Bölümündeki her aykırılık katsayısına 1/2 eklenerek hesap edilir.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Müsaade ederseniz 'bir açıklama yapmak istiyorum Sayın Cumhurbaşkanım?

BAŞKAN — Bunu bir daha dinleyelim.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, bu cetveldeki (A,B,C,D,E) nin üstüne, «Tanımlar» diye yazarsak ve altına bir çizgi çizersek daha iyi olacak. Çünkü burada tanımlar geçiyor, hangisi tanım belli değil efendim. «Aykırılıklar» bir tarafta, «Tanımlar» bir tarafta olsun.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Yapı türleri efendim: (A,B,C,D,E). Bunlar yapı türleri.

BAŞKAN — Bölünmemiş o. Yapı türleri nereye ait, aykırılıklar nereye ait? Onlar gözüküyor. Aykırılıklar dikey sütunlara ait, yapı türleri sağdakilere ait; o iyi belirlenmemiş.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — O bölümleri çapraz bir çizgiyle belirtelim efendim. Yukarıdan aşağıya doğru çapraz bir çizgi çizelim.

BAŞKAN — Sonra, açıklamalarda cetvelin dikey sıralarındaki (A,B,C,D,E) sütunlarına dikey sıra denmiş, halbuki ona yatay sıra demek lazım.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, (A,B,C,D,E) bunlar aşağıya doğru.

BAŞKAN — Yok, sağa doğru gidiyor.

Bakın ne diyor: «Cetvelin dikey sıralarındaki (A,B,C,D,E) tanımlarına göre yapı türü tespit edilir. Sonra, cetvelin yatay sıralarındaki tanımlara göre yapının imar mevzuatına aykırılıkları işaretlenir. Bu suretle işaretlenen aykırılıkların dikey sıra içindeki I ve II.» diye devam ediyor. Hani yataydı orası? Doğrusu dikey; ama yukarısı yanlış yazılmış.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Tanımlar» dersek, o zaman anlaşılır efendim.

BAŞKAN — Dikey olmayacak o. «Yukarıdaki yatay sıralardaki (A,B,C,D,E) tanımlarına göre tespit yapılır. Sonra cetvelin dikey sıralarındaki tanımlara göre yapının imar mevzuatına aykırılıkları işaretlenir. Bu suretle işaretlenen aykırılıkların dikey sıra içindeki I inci bölümde veya II nci bölümde katsayılar (K_1 K_2) ayrı ayrı bulunur. Bundan sonra her Bölümdeki katsayılar toplamı bulunur ve o bölümlerdeki işlem yapılır.»

Nitekim, sonunda «dikey» denmiş. Evet, bundan başka da bir şey yok zaten.

Öyle olması lazım, değil mi?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Doğru.

BAŞKAN — Şimdi cetvelin o kısmını da düzeltirseniz iyi olur. Yapı türleri ve aykırılıklar; sanki ikisi de aşağıya aittmiş gibi anlaşılıyor. Halbuki yapı türleri sağdakiler.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri Yardımcısı) — Onu elle çizerek belirtelim.

BAŞKAN — O cetvelin arkasında veyahut da yönetmelikte misal de vermek lazım.

İMAR VE İSKAN BAKANİ AHMET SAMSUNLU — Bu misallerin burada görüşülmesini ve zabitlere geçmesini arzu ediyoruz.

BAŞKAN — Şimdi anlatacaklar, yalnız yönetmelikte de bir iki misal vermek lazım ki yönetmelik çıkınca herkes anlayabilsin.

Buyurun.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, yüksek malumları, daha önce takdim ettiğimiz zaman cetvel bu şekilde idi; iki tane ayrı bölüm halinde değildi. Aykırılıklar yanyana sıralanmış idi. Ancak yaptığımız hesaplamalarda bu tür aykırılıkların bazı mahzurlarını gördük.

Şöyle arz edeyim Sayın Cumhurbaşkanım: Yan yana iki bina düşünelim, birinin 200 metrekare fazlalığı var, bir kat fazla çıkmış; öbürünün hiç kat fazlalığı yok, tamamen imar mevzuatına uygun yapılmış; ama her iki bina da bölgeleme şartlarına aykırı. Mesela turizm alanında konut yapılmış, bunların her ikisi de böyle biraz önce arz ettiğimiz formülü uyguladığımız takdirde; fazla kat kazanmış, bölgeleme esasına aykırı ruhsatsız yapının 150 lira ceza vereceği, fazla kat yapmamış, ancak bölgeleme esasına aykırı binanın 200 bin lira fazla ceza vereceği hesap edildi.

Bu da şuradan ileri geliyor Sayın Cumhurbaşkanım: Malumları, formüllerde (C) deki (y) ler, (a, b x y) ve alttaki (a, b x y) her iki (y) yapının imar mevzuatına aykırı bölümünü alıyor. Yukarıda bu 200 alındığında 150 çıkıyor. Aşağıda 800 alındığında bu (çünkü o yapı imar mevzuatına aykırı) tümü aykırı olduğundan 200 bin lira çıkıyor.

BAŞKAN — Olmaz ki, ikisi de aykırı. Niye orada yalnız 200 metrekareyi alıyoruz?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Malumunuz, kat nizamı için katsayı ayrı, bölgeleme için katsayı ayrı; bunları ayrı ayrı hesap etmeleri lazım. Bu hesap gözden kaçır düşüncesiyle bu cetveli şimdi sunduğumuz gibi, iki bölüme taksim ettik: Kat nizamı aykırılıkları burada birinci bölümü, ikinci bölümü de alan kazanma aykırılıkları teşkil etti altında da diğer imar mevzuatı aykırılıkları belirlendi. Buna göre karşıda gösterilecek formüller (C1 ve C2) ler ayrı ayrı hesap edilecek ve toplanacak. Bu takdirde biraz önce sunduğumuz formülde birisinden 350 bin alınacak, öbüründen 150 bin alınacak. Bu hesapları şimdi değişik alternatiflerle sunalım.

Bunlar daha önce arz ettiğimiz yaşayan misallerdir Sayın Cumhurbaşkanım. Malumları Gaziosmanpaşa'da 1350 metrekairelik inşaatı olan 800 metrekairelik bir parselde yapılmış 150 metrekaire kaçak katı olan bir bina bu. Bunun arsasının birim değeri 22 500 lira Maliye Bakanlığının yayınladığı belirlemelere göre). Bina inşaat maliyeti de 1 metrekaire için 30 bin Türk lirasıdır.

Bu binanın aykırılığı; yüksek malumları kat nizamına aykırılıktır. Bir kat fazla çıkmış (1,5). Ruhsatsız inşaat yapmaktan dolayı da ikinci aykırılığı cetvelde (K1) dir. Her formülde bunları yerine koyduğumuzda (C1) 195 bin lira çıkmış (C2) 90 bin lira çıkmıştır. Cezası her ikisinin toplamı olacağından 285 bin lira olarak bulunmuştur.

Danışma Meclisinin daha önce zatiîilerine taktim ettiğimiz formülüne göre, bu bina 337 bin lira ceza verecekti. Ancak şimdi 285 bin lira vermektedir. Daha önceki formülde, yalnız 150 bin alınarak, yanlış bir hesap yapılırca 195 bin lira çıkmış idi. Burada bu durum tamamen giderilmiş ve uygulayıcının....

BAŞKAN — Bu parayı kim verecek?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Kat sahibi verecek Sayın Cumhurbaşkanım.

BAŞKAN — Kat sahibi farzedelimki sensin, bunu müteahhitten aldın, her hatde ruhsatı falan da alınmıştır bunun.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Ruhsatsız efendim.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Dört kat müsaadesi var, beşinci kat kaçak efendim.

BAŞKAN — Kaçaksa nasıl satın aldı bunu, tapuda nasıl tescil ettirdi?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Tapudan almamış, noterden satış yapmıştır veya basit bir satışır.

BAŞKAN — Şayet tapuda çıkarsa ne olacak?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Tapuda çıkmaz.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu Kadastro Genel Müdürü) — Arz edeyim efendim.

Mümkün değildir. Katlar üzerinde tasarruf yapmak için evvela kat irtifakı tesis etmek gerekiyor. Kat irtifakı tesisinde mutlaka biz onanmış, tasdik edilmiş inşaat planı ararız efendim.

BAŞKAN — Ben bunu senet kabul ediyorum, gazetelerde böyle bir şey çıkarsa konuşuruz. Bakın kaç tane çıkacak. O zaman adam diyecek ki: «Benim kabahatim yok, bana tapu da verdiniz, işte tapu senedim.»

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, arsa tapusu çıkabilir, hisseli.

BAŞKAN — Sonradan kat tapusu da çıkarmışlardır.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — O biraz zor, ama...

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) - Tasdiksiz mümkün değil Sayın Cumhurbaşkanım. Yalnız kendileri bir miktar hisselerini satıyorlar efendim. Çünkü tapuda hâlâ orası arsa olarak gözükür.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sizin belirttiğiniz gibi suiistimaller olabiliyor. Mesela Diyarbakır'da bunun örnekleri çoktur. Ama bu bir yolsuzluk şeklidir.

BAŞKAN — Tapuda da yapıyorlar.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Tapuda da oluyor. Diyarbakır'da tutuklular var (bu konuda. Diyarbakır örneği çok önemli efendim.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Arz edeyim efendim.

12 dönümlük arazide 84 tane bina mevcuttur efendim; fakat tapudaki kayıtları hisseli olarak satılmıştır, hiçbir bina görünmez; onlarda var.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, Türkiye'de kötü tutulmuş bir yol-Tapu Kadastro Genel Müdürü de bu konuda muhakkak malumattardır-bazı kötü

niyetli tapu mensupları, tapudaki kayıtlarla oynayarak yerine göre kişilere ait, yerine göre devlete ait arazileri başkalarına, kişilerin mülkleri gibi satmaktadırlar. Bu da herhalde kanayan bir yaradır, temas etmek istedim.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Şöyle arz ediyim: Hisseli satışlar bugün hakikaten tapu sicil sistemini rahatsız edecek bir seviyeye gelmiştir. İmar-dan nizami bölünmeyi, parselasyonu sağlayamayan hak sahipleri, hisseye itibar ederek, özel olarak kendileri bir yer göstererek inşaatlara tevessül etmişlerdir; fakat tapuda bunlarla ilgili bir işlem, kesin olarak yoktur. Çünkü Kat Mülkiyeti Kanunu kesindir.

BAŞKAN — İnşallah çıkmaz.

Buyurun.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Demetevlerdeki örnekler daha önce zati âlilerine sunulmuştu. Danışma Meclisinde daire başına 200 bin lira ceza öngörülmüştü, bu hesapta 126 bin lira. Daha önce sunduğumuz cetvelde; yanlış hesap edilirse 80 bin lira, ancak düzgün hesap edildiği takdirde bu formüle göre 126 bin liradır.

Gecekondu için de iki örnek sunayım Sayın Cumhurbaşkanım: Örnektepe'deki gecekondu için 160 bin lira Danışma Meclisindeki metinde ceza düşülmüş, daha önce yanlış diye takdim ettiğimiz hesapta gecekonduların katsayılarını bir parça daha düşürmek suretiyle 10 820 liraya iblağ edilmiştir. Çünkü bunlar ayrıca bir de arsa parası ve harç vereceklerdir malumunuz. O nedenle, -zaten imar mevzuatına aykırılık gecekonduyunun kendisinde var- cezası biraz az konulmuştur.

Dikmentepe'deki gecekonduya aynı şekilde 160 bin lira olarak Danışma Meclisinde tahakkuk ettirilen ceza, burada 30 bin liraya düşmüştür bu şekilde.

Arz ederim.

BAŞKAN — Çok düşürmüşsünüz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Düşmüş biraz, evet; ama arsa bedeli de var burada. Gaziosmanpaşa'da arsa bedeli yoktu. Çünkü arsa müteahhididir.

BAŞKAN — Arsa bedeli yok orada.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu paraları kim alacak?

BAŞKAN — Belediyeler alacak.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Fona girecek, o husus sonradan kararlaştırılacak. Tapu ve Kadastroya da bir şeyler vermek gerekecek.

BAŞKAN — 21 inci madde ve eki üzerinde başka söz almak isteyen?.. Yok.

21 inci madde ve ekini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22 nci maddeyi okutuyorum:

Tahakkuk ve tahsil

MADDE 22. — Harçlar ve para cezaları; sözkonusu yapının tümü ruhsatsız ise tüm maliklerin hisseleri oranında, ruhsatlı olup da ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılan veya kullanılan bölümlerde ise; ruhsat ve eklerine aykırı olarak kazanılan veya kullanılan bölümlerin sahipleri adına kazanılan alan miktarı kadar tahakkuk ettirilir.

Başvuru süresinde başvurusu yapılmayan veya başvuru masrafları yatırılmayan yapılardan tespit edilenler için bu Kanunda belirtilen başvuru masrafı, ruhsat harcı ve para cezası bir kat fazla tahakkuk ettirilir.

Değerlendirme sonunda tahakkuk ettirilecek tüm harçlar ve para cezalarının sözkonusu yapının yapım-cısı (müteahhidi) veya birden fazla yapımçı sözkonusu ise tüm yapımçılardan alınması esastır. Sözkonusu yapının veya müstakil bölümlerinin devri yapılmışsa harçlar ve para cezaları maliklerden alınır. Alınan harç ve para cezaları için malikler, yapımçılara rücu edebilirler. Malikler ve yapımçılar arasındaki bu davalar öncelikle sonuçlandırılır. Malikler ve yapımçılar arasında arsa payı üzerinden yapının bağımsız bölümleri için ortaklık tesis edilmiş ise, harç ve para cezaları bu arsa payları oranında dağıtılır.

Bu Kanun kapsamına giren yapıları satış vaadi ve benzeri şekilde devir alan kişiler ödedikleri ve ödeyecekleri harç ve para cezalarını, yapımçılara veya mal sahiplerine olan borçlarından mahsup edebilirler.

Tahakkuk ettirilenlerden; önce harçlar, sonra arsa bedeli ve para cezası ödenir.

Harçların ilk taksidi, değerlendirme sonuçlarının tebliğini takibeden ayın sonuna kadar ödenmek şartıyla dörder aylık, devrelerde ve eşit taksitlerle bir yıl içerisinde ödenir. Ancak, taksit miktarı 1 000 liradan aşağı olamaz. Harçların tamamen ödenmesini müteakip, arsa bedeli ve para cezası dörder aylık devrelerde ve eşit taksitlerde 1989 yılı sonuna kadar ödenir.

21 inci maddenin (d) ve (e) fıkralarına göre tahakkuk ettirilen yıkım masrafları ve tazminatlar tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde defaten tahsil edilir.

Başvuru masrafları, harçlar, para cezaları, arsa bedelleri, yıkım masrafları, tazminatlar ve katılma ve

düzenleme ortaklık payları karşılığı bedelleri bu Kanunda belirtilen esaslara göre ödemeyenler hakkında; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulu Hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır. Hukukî nedenlerle 1 Ocak 1990 tarihine kadar tahakkuk ve tahsili yapılamamış olanlar, Kamu Konut Fonuna yatırılmak üzere defaten tahsil edilir.

Tahakkuk ve tahsilata ilişkin diğer hususlar yönetmelikte düzenlenir.

BAŞKAN — Maddenin sonunda, «Hukukî nedenlerle 1 Ocak 1990 tarihine kadar tahakkuk ve tahsili yapılamamış olanlar, Kamu Konut Fonuna yatırılmak üzere defaten tahsil edilir» deniliyor. Yani, dava açmış, 1 Ocak 1990 tarihine kadar muhakeme neticelenememiş, hiçbir şey de ödememiş, bu defa 1 Ocak 1990 tarihinde defaten ödeyecek, öyle mi?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Cumhurbaşkanım. Çünkü ne ödeyeceğini biliyor.

BAŞKAN — Faizsiz mi ödeyecek?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet, hepsini defaten ve o zaman ödeyecek.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Diğerlerinden de faiz almıyoruz, değil mi?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — On yıla yaydık, onlardan da faiz almıyoruz.

BAŞKAN — Ama ona; «Dörder aylık devrelerle ve eşit taksitte yatır» dedik. O da namusuyla yatırıyor. Bu ise; «Hayır, ben yatırmayacağım» demiş, dava açmış, 1990 yılına kadar da zaman kazanmış. 1990 senesinde yatırıyor, ama paranın değeri düştükten sonra yatırıyor. Yani bu, süreyi uzatarak mahkemeye başvurma gibi bir yol olabilir. Ama, «Defaten faiziyle birlikte öder» dersek o zaman çekinebilir. Bu yoktu zaten, sonradan ilave etmişsiniz.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Cumhurbaşkanım, sonradan çıkmıştı bu. Geç değerlendirmelerden dolayı veya hukukî nedenlerle ödememiş olanlar için, fon kapatılıyor malûmunuz, bunun ne olacağı ortada kaldığı için böyle bir formül bulmuştuk. Emrederse-niz; «Gecikme faiziyle birlikte defaten tahsil edilir» diyelim.

BAŞKAN — Evet, «Kamu Konut Fonuna yatırılmak üzere gecikme faiziyle birlikte defaten tahsil edilir.» diyelim. Ama hangi faiz?

MALİYE BİNBAŞI TAHSİN EKİNCİ (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Sayın Cumhurbaşkanım, ilk ay için % 10, sonraki aylar için % 3 ve yılda toplam % 43 oranında faiz.

BAŞKAN — Biz buna gecikme faizi mi diyelim, yoksa bankaların vadesiz mevduata verdiği faiz mi diyelim?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, gecikme faizi çok büyük meblağ tutar. İlk ay % 10 ve ondan sonra her ay % 3 eklenerek, yılda % 43'ü buluyor. Yedi yıl gecikmişse, çok büyük meblağlara ulaşır.

BAŞKAN — İmkânı yok altından kalkamaz. Ben onu kastetmedim. Bu para bankada dursaydı ne faiz getirirdi? Bu gecikme değil; bu, kazanacağım diye dava açmış, kazanamamış. Normal vadesiz mevduata ödenen faiz olması lazım.

MALİYE BİNBAŞI TAHSİN EKİNCİ — Sayın Cumhurbaşkanım, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununda tecil faizi ve gecikme faizinden bahsedilir. Tecil faizi % 22, gecikme faizi % 43'tür.

BAŞKAN — O zaman, «Tecil faizi» diyelim. Vadesiz hesaba ödenen faize de yakın Gecikme faizinin altından kalkamaz. Her ay % 3, ilk ay, % 10, yıllık % 43'ü bulur. Binaenaleyh, «Gecikme» değil, «Tecil faizi» ile birlikte diyelim.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, 22 nci maddede «Kamu Konut Fonu» diyoruz. Halbuki 24 üncü maddede bu fonu daha da açıklıyoruz, «2487 sayılı Toplu Konut Kanunu gereğince kurulan Kamu Konut Fonu» diyoruz. Bu deyim ilk defa burada geçti. Buraya da aynı açıklığı getirirsek; 22 nci maddede «Tecil faiziyle birlikte Kamu Konut Fonuna yatırılmak üzere» diyoruz, onun önüne «2487 sayılı Toplu Konut Kanunu gereğince kurulan Kamu Konut Fonuna» desek daha uygun olacak. Çünkü 24 üncü maddede bunu kullanmışız.

BAŞKAN — Doğrudur, onu öyle ilave edelim.

Söyle olacak: «1 Ocak 1990 tarihine kadar tahakkuk ve tahsili yapılamamış olanlar, 2487 sayılı Toplu Konut Kanunu gereğince kurulan Kamu Konut Fonuna yatırılmak üzere tecil faiziyle birlikte defaten tahsil edilir.»

Bu fıkra, 22 nci maddenin 8 inci fıkrasıdır. 8 inci fıkrayı değişik bu şekliyle bir daha okutuyorum:

«Başvuru masrafları, harçlar, para cezaları arsa bedelleri, yıkım masrafları, tazminatlar ve katılma ve düzenleme ortaklık payları karşılığı bedelleri bu Kanunda belirtilen esaslara göre ödemeyenler hakkında; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır. Hukuki nedenlerle 1 Ocak 1990 tarihine kadar tahakkuk ve tahsili yapılamamış olanlar, 2487 sayılı Toplu Konut Kanunu gereğince kurulan Kamu Konut Fonuna yatırılmak üzere tecil faiziyle birlikte defaten tahsil edilir.»

BAŞKAN — Bu son okunan 8 inci fıkra ile beraber 22 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, tensip buyurulursa bu fona aktarılan miktarlar, hangi belediye bölgesinden alınmış ise, o bölgedeki toplu konuta tahsis edilsin.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — O ayrılmaz.

BAŞKAN — O ayrı, o ayrıca düzenlenir.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Toplu Konut Kanununda zaten özel sorunlar getiriliyor.

Şu Efendim, zaten bu durumda büyük şehirlere kaymış vaziyette. Bir Hakkâri'de bir Tunceli'de bir Ağrı'da daha toplu konutla ilgili bir tane kooperatif yok Sayın Cumhurbaşkanım.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Efendim bu sistem, açık göz belediyeleri, toplanan paraların toplu konut fonuna aktarılmaması için ne lazımsa yapmaya doğru itiyor.

BAŞKAN — O «Toplu konuttaki birikim nasıl tahsis edilir» vesaire ayrıca düzenlenir.

22 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yoktur.

22 nci maddeyi bu şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23 üncü maddeyi okutuyorum:

Muafıklar

MADDE 23. — Bu Kanuna göre ruhsat ve kulanma izni verilen yapılardan 6785 sayılı İmar Kanununun 20 nci maddesine göre ceza tahakkuk ettirilmez ve tahakkuk ettirilmiş olan cezalar terkin edilir.

Genel ve katma bütçeli idareler, mahallî idareler ve kamu iktisadî teşebbüslerine ait olup 12 Eylül 1980 tarihinden önce inşaatına başlanmış yapılardan sade-

ce normal ruhsat harcı, 12 Eylül 1980 ile 1 Ocak 1983 tarihi arasında inşaatına başlanmış yapılardan beş kat ruhsat harcı alınır. Bu kuruluşlara ait olan ve 1 Ocak 1983 tarihinden önce inşaatına başlanmış yapılardan para cezası alınmaz.

6785 sayılı İmar Kanununun yürürlüğe girdiği 17 Ocak 1957 tarihinden önce yapılmış yapılar ile anılan (Kanunun Ek - 8 inci maddesi kapsamına giren alanlarda 10 Ocak 1975 tarihinden önce yapılmış yapılara, bu Kanunda belirtilen ruhsat harcı ve para cezaları tahakkuk ettirilmez.

BAŞKAN — 1975'te yürürlüğe girdiği için, değil mi?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Evet efendim.

BAŞKAN — Şimdi 2 nci fıkrada, (bir yanlış anlama olmasın) «Genel ve katma bütçeli idareler, mahallî idareler ve kamu iktisadî teşebbüslerine ait olup 12 Eylül 1980 tarihinden önce inşaatına başlanmış yapılardan sadece normal ruhsat harcı, 12 Eylül 1980 ile 1 Ocak 1983 tarihi arasında inşaatına başlanmış yapılardan beş kat ruhsat harcı alınır» dedikten sonra «Bu kuruluşlara ait olan ve 1 Ocak 1983 tarihinden önce inşaatına başlanmış yapılardan para cezası alınmaz» diyoruz.

Bir yerde diyoruz ki; «Beşkat alınır.»

TUĞGENERAL CUMHUR EVÇİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım o ruhsat harcı, para cezası hiç almayacağız.

BAŞKAN — Evet. 23 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24 üncü maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Fon Hükümleri

MADDE 24. — Bu kanunda belirtilen para cezaları ile hazine, belediye veya il özel idarelerine ait arsa ve araziler üzerinde gecekondü sahiplerinden alınacak arsa bedelleri ile hisseli arsa ve araziler üzerindeki yapı sahiplerinden 17 nci madde gereğince alınacak düzenleme ortaklık payı karşılığı bedeller ve mücavir alan sınırları dışındaki yerleşim yerlerinde olan yapılardan 21 inci madde (a) fıkrasına göre alınacak harçlar belediye veya il özel idareleri adına Emlak Kredî Bankasında, bulunmadığı yerlerde diğer bir devlet bankasında açılan imar fonu hesabına

yatırılır. Bu fona yatırılan paralar için vadesiz mevduat faizi uygulanır.

Bu fonda toplanan bedeller; valilik veya belediye-lerce öncelikle bu kanunun uygulanmasında ihtiyaç duyulacak geçici teknik personelin karşılanmasına ve geçekondü bölgelerinin bir program dahilinde alt yapı hizmetlerinin yapılmasına ve ıslah imar planlarının uygulanmasına ait kamulaştırmalara ve bir başka yere nakledilecek geçekonduların nakledilmelerine veya ıslah edileceklerin onarılmalarına ve arsa sağlanmasına ve bu kanunun uygulanmasına ilişkin kadaströ, harita ve plan gibi hizmetlerin yapılmasına veya yaptırılmasına ve uygulamasına yönelik amaçlarla kullanılır.

Fondan yapılacak harcamalar 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanununa tabi değildir.

Fonun denetimi, ilgisine göre belediye ve il özel idarelerinin denetim usullerine göre yapılır.

Engeç 31 Aralık 1990 tarihinde imar fonu tasfiye edilerek fon bakiyeleri 2487 sayılı Toplu Konut Kanunu gereğince kurulan Kamu Konut Fonuna aktarılır.

BAŞKAN — Bunu, 22 nci maddede yazdığımıza göre burada yazmasa idik olurdu. Ama yazılmış, daha iyi.

Burada, «Tasfiye ve fon bakiyeleri Kamu Konut Fonuna aktarılır» da dense olur.

Değil mi?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Oradaki; «Fon bakiyeleri 2487 sayılı Toplu Konut Kanunu gereğince kurulan» ibaresini çıkaralım. Daha evvel tarif ettik onu.

O zaman en son fıkrayı bir daha okutuyorum yeni şekliyle:

«Engeç 31 Aralık 1990 tarihinde imar fonu tasfiye edilerek fon bakiyeleri Kamu Konut Fonuna aktarılır.»

BAŞKAN — Bu 24 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, bu 24 üncü maddenin ikinci satırındaki, «Bu fona yatırılan paralar için vadesiz faiz uygulanır» kısmını size arz etmiştik. En son «Maliye Bakanı olduğunda bir defa daha görüşelim» denmişti.

Türkiye'de çeşitli fonlarda ve çeşitli yerlerdeki devlete ait fon paraları şu anda faizsiz olarak kullanılıyor. Burada birikecek olan da büyük bir rakam değildir. Eğer tensip edilirse, vereceğiniz karara göre; ya tümüne uygulanır, ya hiçbirine uygulanmaz.

Bu konu Hükümetçe de tartışılmıştı (o zaman si-ze arz etmiştim) görülen lüzum üzerine daha sonra bundan faiz alınmaması tercih edildi, faizler dengelendiği için.

Şimdi burada birisine faiz verilmesi halinde buna benzer hallerde, binlerce liranın Ziraat Bankasında, Halk Bankasında Emlâk Kredi Bankasında...

BAŞKAN — Zaten bunun verilmesi üzerinde bir çalışma var.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Varsa, o zaman bu da ona girer. Onun için burada tekrarına gerek yok.

BAŞKAN — Yani, «Devlet paraları da yatırıldığı zaman faize tabi olur, şeklinde bir çalışma var. Ama dediğiniz gibi, bu hepsine birden uygulanırsa, uygulanır. Yalnız buna uygulanıyor, ötekilerine uygulamıyoruz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Tartışma konusu olacak.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, «Maliye Bakanlığı ile görüşün, ona göre yazın» diye emir buyurmuşunuz. Maliye Bakanlığı ile görüşüldü, «Ola-bilir, uygun olur» dediler.

MALİYE BİNBAŞI TAHSİN EKİNCİ (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Sayın Cumhurbaşkanım, Hazine Genel Müdürlüğü ile görüşüldü. Malumları olduğu üzere resmî mevduata faiz uygulanmamaktadır. Fakat buradaki fon resmi bir hüviyeti tam manasıyla taşımamaktadır. Onun için Hazine Genel Müdürlüğü, buna mevduat faizinin uygulanmasının daha uygun olacağını ifade buyurdular.

BAŞKAN — Bu fona şiddetle ihtiyaç var. Fon ne kadar kuvvetli olursa, ev sıkıntısı da o kadar çabuk giderilmiş olur.

Öyle değil mi?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Evet efendim.

BAŞKAN — Sizin bilhassa bundan çok sıkıntınız var.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Evet efendim, büyük sıkıntımız var. Onu uygun görülecek bir zamanda bütün detaylarıyla sizlere arz etmek istiyoruz.

BAŞKAN — Konuşulmuş, mesele kalmamış.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Tamam efendim, ben onu bilmiyordum.

BAŞKAN — 24 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25 inci maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ KISIM

Diğer Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yetki Hükümleri

Bakanlar (Kurulunun Yetkisi)

MADDE 25. — Bu Kanun hükümlerinin belirlenen sürelerde uygulanması ile ilgili olarak; hizmetlerin kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması ve uygulama sırasında çıkabilecek sorunların bu Kanun ve imar mevzuatı hükümleri esaslarına göre çözümlenmesi için düzenlemeler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — 25 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26 ncı maddeyi okutuyorum:

Teknik eleman, araç ve gereç ihtiyacının karşılanması

MADDE 26. — Valiler; bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hizmetlerde kullanılmak üzere; bakanlıklara bağlı bölge kuruluşları ile diğer kamu kuruluşlarının görevlerinin büyük ölçüde aksatılmaması kaydı ile mevcut imkânlarını anılan hizmetlere sevk etmek ve yıkım işlerinde bu kuruluşların makine parklarındaki araç ve gereçleri kullanmakla yetkilidirler.

BAŞKAN — 26 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27 nci maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Devam eden hukukî ve idarî işlemler hakkındaki hükümler

MADDE 27. — Bu Kanun kapsamına giren yapılarla ilgili başlamış hukukî ve idarî işlemler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren yapılar için valilik veya belediyelere başvurulduğu ve bu idarelerce ya da ilgililerce durum bildirildiği takdirde, evvelce idarî yargı mercilerine açılmış ve henüz kesin karara bağlanmamış davalar konusuz kalmış sayılır. Bu davalar nedeni ile taraflara harç ve yargılama gideri yüklenemez.

İmar mevzuatına aykırı ve bu kanun kapsamına giren yapılardan; 2 Haziran 1981 tarihinden sonra yapılan gecekondular ile 1 Ocak 1983 tarihinden sonra imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapılar hariç haklarında idarî ve yargı mercilerince yıkım kararı alınmış olanların yıkım işlemleri bu Kanunda belirtilen tespit ve değerlendirme sonucuna göre yerine getirilir. Ancak, gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin arsa ve arazileri üzerine yapılmış gecekondular ile imar mevzuatına aykırı yapıların yıktırılmalarına ilişkin olarak alınmış ve kesinleşmiş yargı kararlarının yerine getirilmesi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl geciktirilir. Bu süre içinde zaman aşımı işlemez. Arsa ve arazi sahiplerinin kullanım bedeli isteme ve diğer hakları saklıdır.

BAŞKAN — Son okuduğumuz kısımda, «Ancak, gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin arsa ve arazileri üzerine yapılmış gecekondular ile imar mevzuatına aykırı yapıların yıktırılmalarına ilişkin olarak alınmış ve kesinleşmiş yargı kararlarının yerine getirilmesi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl geciktirilir. Bu süre içinde zaman aşımı işlemez. Arsa ve arazi sahiplerinin kullanım bedeli isteme ve diğer hakları saklıdır» denilmiş. «Diğer hakları saklıdır» dan maksat; yani anlaşılırsa, «ben sana verdim» derse, öteki maddelere göre devredebilir....

HAKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Arsa bedelinin dışında bazı yararlanma hakları da olabilir. Daha ziyade, zatiîlerinin huzurunda yaptığımız savunmamız da, gerçek kişilere ait olan, alınmış ilamların kesinkes infaz edilmesi yolunda idi; ancak yeni bir değerlendirme yapılacak, yeni bir infaz yasası uygulamaya konulacak, ileride kaçınılması mümkün olmayan sonuçlar yaratabileceği kuşkusunu ile bir yönden alınmış bir yargı kararı var; buna saygı, öbür yönden de bu Kanunun genel çerçevesi içinde ancak bir yıllık bir süre ile bunların yıkım kararlarının infazları durdurulacaktır.

Buyurduğunuz gibi, aslında alınmış olan ilam, 10 yıl içinde herhangi bir surette icraya konulmadığı

takdirde, son işlemde itibaren 10 yıl geçmiş ise zamanasına uğrar, artık o hüküm infaz edilemez. Burada, anlaşmaları halinde onu zaten infaza köymayacaktır. Bunu da engelleyebilir demin buyurdunuz gibi.

BAŞKAN — Onu söylüyorum; almıştır ama yine zorluk çıkacaktır. Bir sene bekleyeceğine, gidip «verarsamın parasını» derse mesele kalmaz.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Anlaşmalarına engel bir hal çikarsa, her zaman için infazdan vazgeçebilirler.

BAŞKAN — 27 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Bakan.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, zatâliniz Side örneğini vermiştiniz. Şimdi, bu Side örneğini incelediğimizde bu hususun, 31 inci sayfadaki 18 inci maddenin (g) fıkrasında belirtilen kısma girdiğini tahmin ediyorum; bir de buraya giriyor. Acaba onlar hemen yıkılabilecek mi? Bu konuda bir açıklık yok.

Şimdi, (g) fıkrasında «Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilmiş bulunan «turizm alanlarında bir yıl içinde önlem almayan yapılar» diyor.

BAŞKAN — 18 inci maddenin (g) fıkrasında; «2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilmiş bulunan turizm alanlarında ve turizm merkezlerinde imar mevzuatına aykırı, inşa edilmiş veya inşası devam eden, ancak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde yürürlükten çeşitli ölçekli imar planlarında getirilmiş bulunan kararlara uygun hale getirilemeyen yapılar» deniliyor, onlar yıkılacak olanlardır.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Evet. Bu maddeye göre, onlar hakkında da yıkım kararı var.

BAŞKAN — Ancak, fıkroda, «gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin arsa ve arazileri üzerine» deniliyor.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Yani gerçek ve özel kişilere, ait araziler.

BAŞKAN — Bu okuduğumuz ona aittir.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Öyle ise, bu Side durumunda olanlar (g) fıkrasına mı girecekler?

BAŞKAN — Evet, (g) fıkrasına girer.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Yani bir yıl bekleyeceğiz.

BAŞKAN — Hayır; o durumda bir yıl beklemiyoruz.

(g) fıkrasına göre bir yıl bekleme var mı?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Karara uymadığı takdirde, bir yıl sonra yıkılacak.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, onlar hakkında da mahkeme kararı var.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, Turizm Bakanlığı Side'de bir plan yaptırdı. Bu plana göre, o binanın muhafazası mümkünse, otel haline getirilebiliyorsa, otel oluyorsa, bir yıl için duracak. Aksi halde, otel olmayacaksa ve binanın tümünün ortadan kalkması gerekiyorsa, o bina yıkılacak.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Yani (g) fıkrasına göre yıkılacak.

BAŞKAN — Orada «bir yıl bekleme» kaydı yok.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — O muhafaza, ancak karara tesisini uyduranlar içindir.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Turizm Bakanlığı karar verir.

BAŞKAN — Hayır, bunun 27 nci madde ile bir alakası yok. 27 nci madde «özel şahısların arazileri üzerine yapılmış yapılar» ile ilgilidir ve karar da ona göre çıkmış. Diğer, özel şahsın arazisi değil, devletin arazisi üzerine yapılmış yapılardır.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Ben Side örneğini burada şunun için verdim: (g) fıkrası içinde, yani Turizm Bakanlığı «hayır, reddediyorum» dediğinde bir yılı beklemeden, isterse hemen yıktırabilecek. Bu hususu bir defa daha vurgulamak istedim.

BAŞKAN — 27 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28 inci maddeyi okutuyorum:

Afete maruz bölgelerin yeniden değerlendirilmesi sonunda yapılacak uygulamalar

MADDE 28. — Afete maruz bölge vafından tamamen veya kısmen çıkarılması uygun görülen yerlerde, yapılan bir program dahilinde beş yıl içinde gerekli tertip ve tedbirler alınırken, bu tertip ve tedbirler dolayısıyla yapılacak harcamalar için, daha önce tespit edilmiş hak sahipleri hariç diğer yapı sa-

hiplerinden 1/3'ü geçmeyecek oranda ve beş yıllık süre içinde yıllık eşit taksitlerle tahsil edilerek afetler fonuna yatırılmak üzere katılma payı alınır. Keza bu bölgelerde hak sahipleri için yapılmış ancak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte hak sahiplerince iskân edilmemiş konutların İmar ve İskân Bakanlığınca tahsis işlemleri iptal edilerek başka hak sahibi afetzedelere tahsis edilir veya 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun çerçevesinde değerlendirilir.

Afete maruz bölge vasfı devam eden bölgeler içinde kalan yapılar, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun esaslarına göre, Bakanlar Kurulunun belirleyeceği bir program uyarınca nakledilir. Bu uygulama sırasında daha önce belirlenmiş olan hak sahipliği listeleri iptal edilerek, olmuş veya muhtemel afet dolayısıyla afete maruz her konut için sadece bir hak sahipliği kabul edilir ve bir konut verilir.

BAŞKAN — 28 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29 uncu maddeyi okutuyorum:

Kat mülkiyeti tesisi

MADDE 29. — Bu Kanunun uygulanmasına ve bir defaya mahsus olmak üzere, 19 uncu maddede belirtilen yapıya ait belgelere dayanılarak birden fazla kat malikine ait yapı üzerinde, kat maliklerinin talebi ile kat mülkiyeti kurulabilir. Kat maliklerinin talebinin sağlanamaması halinde, kat maliklerinden birinin talebi üzerine valilik veya belediyeler mevcut belgelere dayanarak kat mülkiyeti tesisini isteyebilir.

Kat mülkiyetinin bu kanun gereğince tesis edildiği ve fennî ve malî sorumluluğunun yapımcı, kat maliki, belgeleri ve raporları hazırlayan fen adamlarına ait olduğu tapu kütüğünün beyanlar hanesine işaret edilir.

Bu yapının mülkiyeti 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda belirtilen şartlara uygun hale getirildiğinde, tapu kütüğüne verilen yukarıdaki meşruhat kaldırılır.

BAŞKAN — 29 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30 uncu maddeyi okutuyorum:

Sulama projelerine verilen zararın önlenmesi

MADDE 30. — Bir sulama projesinin uygulandığı sulama alanlarında bulunan ve kullanışlıları sebebiyle; sulama suyunu kirleterek kullanılamaz hale getiren yapılar mühürlenerek, bu zararlar giderilinceye kadar içlerindeki faaliyet durdurulur.

BAŞKAN — Hiç zaman vermeden, değil mi?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Cumhurbaşkanım.

Sulama projesini, kullanım nedeniyle sulama suyunu kirletenler tespit edildiğinde mühürlenecek ve bu zararlar giderilinceye kadar içlerindeki faaliyet durdurulacak.

BAŞKAN — Sulama projesinden kastınız, kanaletler ve kanallar mıdır, yoksa buraya su veren dere de dahil midir?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Hayır Sayın Cumhurbaşkanım, dikkat buyrulursa, «Bir sulama projesinin uygulandığı sulama alanlarında bulunan» deniyor. Yani buyurduğunuz gibi kanaletlerin bulunduğu yerde olanlar kastediliyor, öbürleri değil.

BAŞKAN — Yoksa ötekisi olamaz, oraya su veren dereleri de katacak olursak, o zaman onlara bir zaman tanımak lazım.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Hayır, Sayın Cumhurbaşkanım, burada bunlar tahditli. Sulama alanı, sulama kanalları yapılan yerdeki yapılardır bunlar. O zarar giderilinceye kadar mühürlenmiş olarak duracak. Çünkü üç gün mühürlü kaldıktan sonra da gene bu zararı verebiliyorlar.

BAŞKAN — Esbabı mucibesinde de bu yazılı mı?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Emredilirse, açıklayalım, ayrıca oraya da ilave edelim.

BAŞKAN — Tabii, yanlış tefsir edilebilir, gerçi burada söylediklerimiz zapta geçti, ama gerekçesine de yazmak lazım, kimse zabıtlara bakmaz; «oraya su veren projeye dahildir bu» derler, gidip oradaki-leri mühürlerler. Onlar ayrı, onları yazdık zaten.

30 uncu madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31 inci maddeyi okutuyorum:

Uygulamaların örnek teşkil etmemesi

MADDE 31. — Bu Kanunda yer alan ruhsat ve kullanma iznine ilişkin işlemler bir defaya mahsus olmak üzere uygulanır. Bu işlemler, bundan sonraki uygulamalara örnek teşkil edemez. Bu Kanuna göre ruhsat ve kullanma izni verilen yapıların herhangi bir sebeple yıkılmaları halinde, bu alanlarda yeniden yapılacak yapılar için yürürlükteki plan ve mevzuat hükümleri ile gecekondular için ıslah imar planlarını geliştiren imar planları uygulanır. Bu husus ve bu Kanuna göre tapu verildiği tapu siciline işlenir.

BAŞKAN — Son satırda; «Bu husus ve bu Kanuna göre tapu verildiği tapu siciline işlenir» denmiş. Ne demek isteniyor burada?

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Efendim, burada bir istisna söz konusudur. Normal olarak, bu uygulamaya göre böyle bir kanun olmasaydı cins tasahhi yapmazdık, yani tapuda binayı gösteremezdik. Fakat buraya bir istisna hal geldi ve tapuda bir cins değişikliği, bir binanın gösterilmesi söz konusu oldu. Bu istisnayı belirtmek lazım ki, bundan sonraki hak sahipleri de almış olduğu binanın ne mahiyette olduğunu bilebilirler.

BAŞKAN — Maddenin son satırını «Bu husus ve» diye mi, yoksa «Bu husus bu Kanuna göre tapu verildiği tapu siciline işlenir» şeklinde mi yazmalıyız?

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — «Bu husus» tan maksat, bu maddedeki husustur. Bir de bu Kanuna göre tapu verildiği, yani diğer istisnalar da dahil olmak üzere verildiğini ifade ediyor.

BAŞKAN — İki birden işlenecek.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Evet, başka maddede de istisna var.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, «verildiği» nden sonra virgül olursa daha iyi anlaşılacak. «... tapu verildiği, tapu siciline işlenir» şeklinde.

BAŞKAN — Evet.

31 inci madde üzerinde başka söz isteyen var mı? Buyurun.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın

Cumhurbaşkanım, bu maddeye İmar ve İskân Bakanlığınca yeni bir plan deyimini getirildi. Emrederseniz açıklamada bulunsunlar.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım. «... gecekondular için ıslah imar planlarını» ibaresinin sonuna «... planlarını geliştiren imar planları uygulanır» ilavesini yaptık.

Burada kastedilen şudur : ıslah imar planları mevcut durumu mümkün mertebe dikkate alarak kendilerine arsalarını ve tapularını vereceğiz. Şehircilik açısından bugünkü yapılanma koşulları, 80 metrekare arsa, 150 metrekare arsa olacak gibi şartları beraberinde getiriyor. Şimdi birisi oturduğu sahanın üzerine beş katlı bina yapmaya kalkarsa, bunun görünümü ileride hoş olmaz. Zaten İmar Kanununda hamurlama denen bir kısım var, bizim kastettiğimiz de odur.

Vatandaşa bir ıslah imar planı yapacağız, tapusunu alacak ve yerleşecek. Daha sonra o bölgeler için bir imar planı yapılacak, yani orada şehirleşme 20 - 30 yıl sonra eskiler yıkılıp, yeniden evler yapılmaya başlandığı vakit, bugünkü gibi rastgele evler değil, şehir imar planlarına uygun bir halde olacak. Ama kendisinin 80 metrekare arsası varsa arsadaki hakkı baki kalacak.

BAŞKAN — Bunun içerdiği mana şu : Şimdi tapuyu verdik, eğer o kullandığı bina yıkılırsa, ondan sonra bu söylediğiniz plana uygun olarak hareket zorunluluğu var, yoksa o yıkılan yere tekrar bir daha yapamayacak.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Evet, biz ona mani olmak için bunu teklif ettik, Komisyon da uygun görmüşler.

BAŞKAN — Gerçi o yıkılır, kimse farkına varmaz ve bir gece içerisinde de onu yapar.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Sayın Cumhurbaşkanım, buradaki uygulamada mutlaka her gecekonduya ruhsatlı bir parsel vermek söz konusu değildir. İcap ettiği takdirde birden fazla gecekonduya da bir parsel içinde hisselendirmek suretiyle verilebilecektir. Bu suretle muhafazası daha mümkün olan imar planları da yapılma olanağına kavuşacaklardır.

BAŞKAN — İşte o imar ıslah planları yapılacak, fakat onlar yıkıldıkça onun yerine, o plana uygun binalar yapılacaktır.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Yeni ana imar planına uygun bir şekilde yapılacak.

BAŞKAN — 31 inci madde üzerinde başka söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32 nci maddeyi okutuyorum.

İmar Kanununun bir maddesinin değiştirilmesi

MADDE 32. — 6785 sayılı İmar Kanununun Ek 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 9. — Belediye hudutları ve mücavir sahalar içinde veya dışında bulunan gedik ve zeminler (örfü belde - paftos) tamamen müntafi ve mühedim olarak varlıklarını kaybedip kaybetmediklerine bakılmaksızın bu Kanun hükümlerine göre tasfiye olunurlar.

Tasfiyeye tabi tutulan taşınmaz mallardaki zemin hakları bedele çevrilmiştir.

Zemin hakkı bedeli, ait olduğu taşınmaz malın zemine ait son emlak vergisi değerinin 1/5'dir.

Bu şekilde belirlenecek zemin hakkı bedeli, tapu idaresince, gedik sahibinin müracaatı halinde zemin hakkı sahibi adına emaneten millî bir bankaya yaptırılır. Müracaat edilmediği takdirde zemin hakkı sahibi lehine kanunî ipotek tesis edilir.

Zemin hakkı bedelinin % 25'i peşin, bakiyesi, en geç üç yıl içinde yıllık eşit taksitlerle ödenir ve bu bedele bankaca vadesiz mevduat faizi uygulanır. Peşin miktar ve taksitler 25 000 TL. dan az olamaz.

Bu işlemlerden sonra tapu sicilinde gerekli terkin ve tashihler resen yapılır.

Bankaya emaneten yatırılan veya ipotekle temin edilen zemin hakkı bedeli üzerindeki iddialar genel hükümlere tabidir.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen?... Buyurun.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, bundan evvelki taslakta zemin hakkı bedelinin defaten ödeneceği yazılı idi; Sayın Genel Sekreterimizin Komisyonunda dikkatini çekmesi üzerine, diğer vatandaşlarda olduğu gibi, bunu da üç sene ödesinler düşüncesiyle bu değişiklik yapıldı.

Tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN — Millî bankadan kastınız devlet bankası mıdır?. Yanlış yazılmış olmasın diye soruyorum.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Hayır efendim, yabancı olmayan bankadır.

BAŞKAN — Yani devlet bankasını kastetmiyorsunuz?...

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — Hayır efendim.

BAŞKAN — 32 nci madde üzerinde başka söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33 üncü maddeyi okutuyorum :

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Uygulanmayacak hükümler ve yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 33. — Bu Kanunun uygulanmasında; bu Kanun hükümlerine aykırı düşen diğer kanunların ilgili hükümleri uygulanmaz.

11 Ocak 1963 tarih ve 141 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — 33 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

33 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34 üncü maddeyi okutuyorum :

Yönetmelik

MADDE 34. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde toplumun yararlanmasına ayrılan yapıların kullanılma amaçları ile bu amaçların denetim usul ve esaslarının ve toplumun yararlanmasına ayrılan yapıları amacı dışında kullanan yapı sahiplerine Geçici Madde 4 (b) fıkrasında belirtilen para cezalarının verilmesine ilişkin esasları düzenleyen yönetmelik İmar ve İskân Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca müşterek hazırlanır ve yürürlüğe konulur.

Ayrıca aşağıda belirtilen yönetmelikler bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde; İmar ve İskân Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulur ve mevcut yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılır.

a) 24 üncü maddeye göre tesis edilecek fonların harcama esas ve ilkelerini düzenleyen yönetmelik,

b) Bu Kanun gereğince yapılacak uygulamaların vilayet, belediye ve İmar ve İskân Bakanlığınca izlenmesine ilişkin esas ve usulleri belirleyen yönetmelik,

c) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda öngörülen ruhsat harcı ile imarla ilgili diğer harçların belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerin bağlı olduğu il veya ilçe merkez belediyelerinde uygulanan tarifenin yarısı oranında alınmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen yönetmelik.

d) Bu Kanunda belirtilen tahakkuk ve tahsilata ilişkin hususları düzenleyen yönetmelik,

e) Bu Kanunun uygulanması için gerekli görülen diğer yönetmelikler.

BAŞKAN — 34 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum:

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bakanlar Kurulunun; 29 Ocak 1983 tarih ve 17943 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 83/5760 sayılı İstanbul Boğazının iki yakası ile ilgili imar kararı hükümleri, İstanbul Boğazı için özel kanun yürürlüğe girinceye kadar uygulanır.

BAŞKAN — Alınmış olan kararı biz teyit etmiş oluyoruz. Yeni bir yasa çıkacak, değil mi?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Çalışılıyor, son safhasına geldik.

BAŞKAN — İstanbul Boğazı için?...

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Evet efendim, İstanbul Boğazı için kararname çıkmıştı, bir süre kazanılıp o arada da yasa çıkacaktı, onu da biz hazırlıyoruz.

BAŞKAN — Geçici 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.

Buyurun.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, Bakanlar Kurulunun çıkarttığı, Resmî Gazetede yayımlanan İstanbul Boğazının iki yakasıyla ilgili İmar Kararında kesin olarak hudutlar belirtilmiştir değil mi; Boğazın güney hattıyla kuzey hattı? Yine bu belirtilen hudut, acaba şimdi üzerinde çalıştığımız kanun dikkate alınarak mı o zaman tespit edildi?. Çünkü Boğazın tarifinde, biliyorsunuz, görünen yaka, sahil şeridi kısmı var, bir de görünmeyen öbür kısmı var; bu esas prensiplerle ilgili. Boğaz içerisinde, özellikle gecekonduların çoğaldığı bazı bölgeler var. Mesela, Büyükdere'nin görünen sirtlarında gayet bol miktarda gecekondu var. Çıkarılacak özel kanunda, daha ziyade Boğazın esas iki yakasındaki görünüm üstünde daha

çok durmak üzere, İmar Kanununun orada nasıl tatbik edileceğine dair esaslar alınarak hazırlanıyor.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Görünmeyen kısımlarını da dikkate alıyoruz, Boğaz tarif edildi Sayın Komutanım, arka kısmı da var.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Boğazın arka kısmında büyük gecekondu var. Bu şekilde yazarsak onlar hakkında hiçbir işlem yapmıyoruz, bu kanuna göre. Acaba bunun üstünde biraz daha durmakta yarar yok mu efendim?...

BAŞKAN — Burada o kararname var mı?...

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Var Sayın Cumhurbaşkanım.

BAŞKAN — Boğazla ilgili kararnameyi okuyunuz.

«ESASLAR

Boğaziçi'nin tarihi ve doğal güzelliğini bozacak ve Boğaz çevresinde nüfus yoğunluğunu artıracak her türlü yapılanmayı önlemek amacıyla yeniden düzenlenmekte olan Boğaziçi Nazım ve 1/1000 ölçekli imar planının hazırlanması ve tatbikinde plan onanıncaya kadar aşağıdaki esaslar uygulanacaktır.

1. Boğaziçi sit alanı bütününde :

a) Yasal olarak verilmiş ruhsatiye ve eklerine uygun olarak inşaatlara devam edilecektir. (Ruhsatiye alıp da başlamamış ve 13.12.1982 onanlı nazım plan arazi kullanım kararlarına aykırı olanlar hariç)

b) Yeni imar durumu ve inşaat ruhsatı verilmeyecektir.

2. Boğaziçi sit alanı bütününde, taşocağı, kum ocağı, kireç ocağı, tuğla ocağı ve benzeri Boğazın doğal güzelliğini bozan ve tahrip eden tesisler kapatılacak ve yenilerinin açılmasına izin verilmeyecektir.

3. Boğaziçi sit alanı bütününde inşaatı devam eden Devlet Yatırımlarına İmar durumu ve ruhsat dahil her türlü yasal işlemler tamamlandıktan sonra izin verilecektir. Bundan sonra yapılacaklar için (İmar Mevzuatı çerçevesinde İmar ve İskân Bakanlığı görüşü ile) Bakanlar Kurulu müsaadesi alınacaktır.

4. Boğazın her iki yakasında, özel mülkiyetteki konular dahil, yeşil örtüyü tahrip eden, silüeti bozan yapılanmaya ve kaçak inşaatı karşı devamlı kontrol ve önleme faaliyetini sürdürecektir, teknik ve idarî örgütlenme en geç bir yıl içinde gerçekleştirilecektir.

5. Çamlıca Tepesinin doğal karakter, güzellik ve görünümünü bozan ruhsatlı veya kaçak yapılanmayı düzeltici gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

6. Üsküdar - Beykoz - Sarıyer - Beşiktaş İlçelerinin Boğaziçi sit alanına giren yerlerindeki ruhsat işlemleri İstanbul Belediyesince merkezî şekilde ve tek elden yürütülecektir.

7. Boğaziçi sit alanında birinci grup eski eserlerin onarım ve restorasyonu uygulamasına devam edilecektir.

8. Boğaziçindeki sanayi, kömür ve akaryakıt tesisleri ile depolar uygun yerlere nakledilecektir. Bu amaçla program hedefleri ve zaman çizelgesini içeren bir plan hazırlanacaktır.

9. Boğaziçi sit alanı bütününde, başka maksatla kullanımı öngörülmemiş olan Millî Emlake ait ve halen boş bulunan alanların Tarım ve Orman Bakanlığınca yeşillendirilmesi ve muhafazası için önlemler alınacaktır.

İstanbul Belediyesinin elindeki koru ve mesire yerlerinin de orman statüsüne kabulü için gerekli yasa değişiklikleri önerilecektir.

10. Belirlenecek önceliklere göre hava fotoğraflarından da yararlanılarak 1/1000 ölçekli halihazır harita pafta üretimine derhal başlanacak, bu paftalara göre kadastral yapı da göz önüne alınarak 1/1000 ölçekli İmar Tatbikat Planları yapımına geçilecek ve en erken zamanda sonuçlandırılacaktır.

11. Planlamalarda kullanılmak üzere doğru verilerin belirlenmesi için Devlet İstatistik Enstitüsü ile işbirliği yapılarak rakamsal tetkiklere girilecektir.

12. Boğaziçi sit alanının tümünü kapsayan Boğaziçi Nazım Planı ve Boğaziçi öngörünüm bölgesi 1/1000 ölçekli İmar Tatbikatı Planı, Kararname yayınından itibaren 3 aylık bir çalışma döneminde bitirilecek şekilde İstanbul Belediyesince özel bir çalışma grubu oluşturulacak, iş programı yaptırılacak, faaliyetleri haftada bir rapor edilecek ve hazırlanan planlar 3 aylık süre sonunda onaya sunulacaktır.

13. Bu plan uygulamasının yapılabilmesi için gerekli malî kaynak aranacak, 1983 malî yılı bütçesine katılması sağlanacaktır.»

BAŞKAN — Geldi mi bunlar?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, brifing yapıyor, belediyenin kendi elemanları yetmediği için Bakanlığının İstanbul'daki tüm imkânları emrine verilmiştir, hızlı bir şekilde yapılıyor; 35 kişi de bizden katılıyor.

BAŞKAN — Üç ay ne zaman doluyor?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Bu Kararname 29 Ocak 1983 tarihinde

çıkıyordu, nisan ayı sonunda süre doluyor efendim.

Tapu Genel Müdürümüz de biliyor, onlardan da 5 kişi katılmıştı; bir ekip olarak çalışıyorlar.

BAŞKAN — Biz şimdiki bu kanunla bir kısım gecekondualara, ruhsatsız yapılmış binalara kullanma izni vesaireler verdik, Boğaziçindeki diğer hariç, bunlara müsaade vermiyoruz. Ancak, bu kararnameyle bu tarihten itibaren hiçbir inşaaata müsaade edilmeyecektir. Normal kanuna uygun olarak ruhsat almış olanlar varsa, yalnız onlar devam edecekler.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Ediyorlar.

BAŞKAN — Çünkü, İmar Planında zaten oraya ev sahası denilmiş, orada inşaaata müsaade ettik. Ancak «Bundan sonra inşaat yapılmayacak» dedik. Ne zamana kadar? O Kanun çıkıncaya kadar. Şimdi siz Boğaziçi ile ilgili yeni bir kanun hazırlıyorsunuz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Evet, onu da hazırlıyoruz. Bir de 1/1000'lik haritaları hazırlıyoruz.

BAŞKAN — Belki o Kanunda sizin söylediğiniz o gecekonduaları da kaldıracamız. Yani, burada yaptığımız gibi müsaade vermeyeceğiz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Bu kanundan öbür kanuna bırakıldı.

BAŞKAN — Tabii. Eğer buna bağlarsak, onlar da müsaade alır. Müsaadeyi alınca da tapulu olur; istemiyoruz onu, «onlar hariç» dedik. Yeni hazırlanacak «Boğaziçi İmar Kanunu» bunları düzenleyecek, değil mi? Bizim anladığımız bu.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Evet efendim.

ORGNERAL NURETTİN ERSİN — Mühim olan, o gecekonduaların yeni çıkacak yasaya kadar durumlarını belirlemek üzere bekletilmeleri. Eğer bu kanunun şümülüne sokarsak, o zaman onlara birtakım hakların tanınması gibi bir husus çıkıyor. Ondan kaçınmak üzere bekletiliyor. Fikir şu idi : Bunları da bekletmeyelim, onlar da bir an evvel temizlensin.

BAŞKAN — Ancak, onların içinde belki yıkılmayacak olanlar da olabilecektir; şimdiden bir şey diyemiyoruz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Bu planda bir bölge, «oturulacak bölge» diye ayrılmışsa, onu o zaman oturulacak bölge olduğu için, ona göre dikkatle inceleyeceğiz.

ORGNERAL NURETTİN ERSİN — Oradaki ince nokta o.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — O zaman oldu.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Onu da, 13.12.1982 tarihinde Belediye, İstanbul'daki tüm yetkililer ve bizim Bakanlığımız, tüm hudutları ve nerelerin ne olacağını belirlediler. Yani, bu kanun çıktığında bir spekülasyon baskısı olması mümkün değil. Artık bütün hudutlar belli, neresi yeşil alan, neresi konut alanı, neresi ticaret alanı ise bunlar belirlendi, Boğazın limitlerinin çizildiği yerlerde.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Benim endişem şu idi efendim : Yani, tarif olarak bu kararnamede Üsküdar, Kabataş, Sarıyer ve Beykoz tabirleri kullanılıyor.

BAŞKAN — O isimler şunun için kondu : Oraları sit bölgesiymiş, onun için onları alalım dedik. «Birisini başka uyguluyor, birisini başka uyguluyor, hepsi beraber olsun» dediler. Biz de bu hususu konuşurken, niye bunları koyalım, diye sormuştuk; değil mi?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Orada sit bölgesi tabiri geçiyor.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Üsküdar, Beykoz, Sarıyer, Beşiktaş ilçelerinin Boğaziçi sit alanına giren yerleri.

BAŞKAN — Bir çizgi var, o sit alanı içerisine girirmiş.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Güzel de efendim, onun içinde görünmeyen kısımların da her tarafı dahil olduğu için, yana doğru hep uzayacak, taa Ümraniye'ye kadar gidecek. Binaenaleyh, buna bir sınır çizilirse...

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Çizildi, 13.12.1982 tarihinde bu sınır belirlendi. «13.12.1982 tarihinde onaylanan» der. Boğazın 1/5.000'lik haritaları bundan evvel onaylandı.

BAŞKAN — O kanun bir an evvel hazırlanmalı.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Kanun hazırlanıyor. İstanbul'daki çalışmaları da takip ediyoruz. Kanun hazırlığı, Bakanlığımızdaki diğer müsteşar yardımcısının başkanlığında devam ediyor. Her iki haftada bir ilgililer bir araya geliyorlar ve tasarımı son safhasına doğru getiriyorlar.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu hususta, müsaade buyursanız, bir soru sormak istiyorum. Deniz Kuvvetleri Komutanımızın da sorduğu husus bu.

Boğazda şu kararname gereğince inşaatlar durduruldu.

BAŞKAN — İnşaat durdurulmadı, bundan sonra ruhsat verilmiyor.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — İlk önce durduruldu, bu kararname çıkınca başlamış olanlar devam ediyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Çünkü, onlar bekliyorlar.

BAŞKAN — Hayır, açıldı o.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Devam edenler açıldı. Devam etmeyenler üç ay, yani nisan ayının sonuna kadar bekleyecekler.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu Kararnamede bir husus var. Şimdi sınırlarını söylediğimiz bölgede, «Boğaz'ın turistik veya sit alanı denilen bölgede kamu kuruluşlarına ait yapılacak herhangi bir şey olursa, İmar ve İskân Bakanlığının müsaadesi alınacak» deniliyor. Buna göre, o sahada artık kamu kuruluşlarının herhangi bir tesis yapması tamamen kaldırılmaktadır. O söylediğimiz sahanın içerisi turistik bir saha olmalıdır.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Bu Kanun çıkıncaya kadar acil bir şey olursa, «İmar ve İskân Bakanının onayı, Bakanlar Kurulunun kararı» demiştik. Kanunda bunu dikkate alalım ve çok minimuma indirecek şekilde düzenleme yapalım. Belki kamu niteliğinde bir turistik tesis veya bir ilkokul yapılabilir. Bunları tariflemek lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Depoya vesaireye benzer birtakım şeylerden endişe ediyorum ben.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Onu da kanunda tahdit edelim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Benim kastım, oranın güzelliğini bozacak yapılar olmasın. Okul-filan olabilir, onlar da zaten görünümü süsler; fakat çirkinlik verecek tarzda bir şey yapmasınlar.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Turizm Bakanlığından bir yetkili arkadaşımız buradalar, Bakanlık temsil ediyorlar, kendileri de bu konuyu dinlediler.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Oradaki güzelliği bozacak çirkin bir şeye, ondan istifade ederek gitmesinler.

İSMET ÜLKER (İhtisas Komisyonu Üyesi - Kültür ve Turizm Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Cum-

hurbaşkanım, 4 Nisan tarihinde, son şeklini alacak olan tasarımı görüşeceğiz.

BAŞKAN — Peki.

Geçici 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 2 nci maddeyi okutuyorum.

GEÇİCİ MADDE 2. — İmar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma izni alınmış yapılarda; 1 Ocak 1983 tarihinden önce yapılan ve fen ve sağlık kural-larına aykırı olmayan ve valilik ve belediyelerce tespit edilen yerlerde yapının dış görünümünü bozmayan; yapı kat planının dış hatları içerisinde ve taşıyıcı ele-manlarını etkilemeyen değişiklikler sahibinin, durumu belirten iki nüsha dilekçeyle başvurusu üzerine kanun-da öngörülen işlemler yapılmaksızın muhafazasına karar verilmiş sayılır. Dilekçe yapının dosyasına ko-nur, örneği alındığı onaylanarak başvuruyu yapana geri verilir. Bu amaçla yapılacak başvuru süresi bir yıldır.

Valilik veya belediyelerin gerekli görülen hallerde yapacakları uygunluk denetimi sonucuna göre kanun-dun diğer maddeleri uyarınca işlem tesis etme yetki-leri saklıdır.

Bu dilekçelere sadece 2.000,— TL. başvuru mas-raflarının ödendiğini gösteren banka makbuzu ekle-nir.

BAŞKAN — Bina içinde yapılan değişiklikleri mi ihtiva ediyor?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Ko-misyonu Başkanı) — Evet Sayın Cumhurbaşkanım, daha önce bina yapılmış.

BAŞKAN — Dış görünümü bozuyor; fakat bi-na içinde değişiklik yapmış, bir duvarı kaldırmış, iki odayı birleştirmiş gibi; değil mi?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Ko-misyonu Başkanı) — Evet. Ancak, balkon ve pen-cere kapatmasına ilişkin Sayın Bakanımızın, «her yerde kapatıp da güzelliği bozmasınlar» diye bir tek-lifi vardı. Belediye mesela «Atatürk Bulvarında bi-naların görünümü bozulmayacak» diye bir karar ala-cak ve Atatürk Bulvarında ne pencere bozulacak, ne kapı kapatılabilecek; binanın gabarisinde bir deği-şiklik yapılmamak kaydıyla. Ancak, bunun dışındaki yerlerde bu tür yapılmış şeyler şu anda problemlî, ruhsata bağlanamıyor.

BAŞKAN — Yahut 2 000 liralık bir başvuru masrafı verecek, değil mi? Başka bir şey vermeyecek.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Ko-misyonu Başkanı) Evet efendim.

İMAR VE İSKAN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, dış görünüm çok önemli.

Geçen ay İstanbul'a gittiğimde Fenerbahçe'de bir ev gördüm; iki balkona demirle camekân yapılmış, bir balkonun yarısı kapatılmış, altta bir balkonun ta-mamı duvar örülerek kapatılmış, acayip bir pencere konulmuş. O bakımdan düzenlenmesi gerekir.

BAŞKAN — Ondan sonra berbat oluyor.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başka-nı) — Sayın Cumhurbaşkanım, imar heyetinde bu konular görüşülüyor. Böyle kapatma arzusunda olan-ların projeleri geliyor; standart olmak ve aynı mal-zemeyi kullanmak şartıyla, hepsi aynı tip olmak üze-re değerlendiriliyor.

BAŞKAN — Hepsi aynı olursa olabilir; ama bi-risi tahtadan, birisi camdan, birisi tuğladan yapmış; olur mu böyle şey?

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başka-nı) — Sürekli izliyor ve kaldırtıyoruz.

ORGANAL NURETTİN ERSİN — Balkon-ları odaya çevirme temayülü var. Bir camekânla ka-payıp içeriye öteberiyi koyuyorlar. O zaman da de-dığınız gibi yarısını kapatıyor, yarısını bırakıyor.

İMAR VE İSKAN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — O zaman hepsi birleşsinler, birden yap-sınlar.

BAŞKAN — Hepsi birden yapsın.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Kat Mülki-yeti Kanunu gereğince kat maliklerinin yarısından çoğunun kararı olmadıkça zaten bunu yapmalarını lazım.

İkincisi, Sayın Bakanın söylediği gibi dış görü-nüm esas olduğuna, göre, içerideki mutfakın eskimiş sistemini değiştirmesi hususu, ki bugün bu konuda yenilikler var, mutfakını içeriden değiştirse bunun için mutlaka müracaat etmesi lazım; ama evinin içe-risinde yapılan bir işlem için ayrıca dilekçe ve 2 bin lira para vermesi biraz fazla gibi geliyor insana.

Yani, badanasını yaparken, belki kapısının bir yerini de değiştirir çürümüştür, Odayı açar, salonuna birleştirir...

BAŞKAN — Onlar dahil mi? Dahil değil.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani, dış ta-rafta yapacağı değişikliklerle ilgili dilekçe ile birlikte 2 bin liralık bir müracaat masrafı konsun, ama içe-risi de dahil oluyor bu durumda.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Sayın Başkanım şöyle oluyor: Mesela salonu bölüyor veya iki odayı birleştiriyor. Bu yönden sakinçaları oluyor. Buyurduğunuz gibi zaten biz onlara bakmıyoruz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Mevcudu mu bölüyor, yoksa yenileme mi yapıyor?

BAŞKAN — Yok, onu katıyın yapamaz, zannetmem.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Mevcudu değiştirmiyor, ama odaları birleştirebiliyor.

BAŞKAN — Çünkü, o gibi değişikliklerde (duvar kaldırmış, yeniden duvar koymuş) müsaade alınması lazım esasında.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Statik projeye aykırı olması ihtimalinden, tehlikeden dolayı.

BAŞKAN — Mevcut kanunlara göre bunun zaten ruhsatla yapılması lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Çünkü o tehlike arz edebilir.

BAŞKAN — Ruhsatsız yapmış, şimdi 2 000 lira onun için bir ceza oluyor.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, biz kontrole gideceğiz, yıkılmazsa bu, değişiklikler araç ve personel giderleri bakımından böyle bir durum olmazsa, yani 2 bin liralık bir harç yatırmazsa zaten bu kontrolleri mesnetsiz yapmış olacağız, gelir kaynağımız olmayacak.

BAŞKAN — Gelir kaynağı değil de, esasında vaktiyle mevcut kanunlara riayet etmediğinden dolayı bu cezayı veriyor, 2 bin lira ile kurtuluyor; yoksa gelip yıkmaları lazım müsaadesiz yapıldığı için.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Biz, encümen kararı ile 7 gün içerisinde kendisine tebliğ ediyoruz, kaldırmazsa kendimiz bunun gereğini yapıyoruz.

BAŞKAN — Yoksa, mesela mutfakta bir tezgâh var, onu değiştirdi, fayansa çevirdi; bunlar değil.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, tabii zabıtlara geçti, anlaşılıyor; ama ben şunu bir kere daha okuyayım, müsaade ederseniz: «...yapı kat planının dış hatları içerisinde ve taşıyıcı elemanlarını etkilemeyen değişiklikler...» için yine dilekçe ile müracaat edilecek. Şimdi, etkilemeyen değişiklik, benim kapı pervazım eskidi, yenisini yaptırırım.

BAŞKAN — Zannetmem, o değil. Onlar tamirattır. Sizin söylediğinizi ben anladım, pencerelerin tah-

ta kısmı çürüdü, değişmesi gerekecek; o tamirata girer.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — O zaman taşıyıcı elemanlarını etkileyen değişikliklerdir.

BAŞKAN — Etkilerse binaya tesir eder; onu demek istiyor, onu zaten yapamaz, yapması da yasaktır.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Değil o değil.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Yapamaz, onun dışında kalanları kastediyor.

BAŞKAN — Mesela şu duvarı kaldırdığı zaman eğer taşıyıcıları etkiliyorsa, kaldıramaz onu.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Onun için müracaat istiyorlar.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Efendim, İmar Kanununda yazılı bir madde var, onu okuyayım arzu ederseniz: «Derz, iç ve dış sıva, badana, boya, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları elektrik, sıhhi tesisat tamirleri ile kiremit aktarılması ve belediyelerce mahallin hususiyetine göre talimatnamelerde belirtilecek diğer tamirler ruhsata tabi değildir.» Ruhsata tabi olmadığı için de kaçak olamaz zaten. Ruhsata tabi olan işlerde belirlenmiştir belediyelerce.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Efendim, dışarda iskele kurularak falan yapılan işler...

BAŞKAN — O ayrı.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Ancak, bunlardan iskele kurmayı icap ettiren işler için belediyeye yazı ile müracaat edilmesi lazım.

BAŞKAN — «Bunu etkilemeyen» deyişimizin sebebi; etkiliyorsa zaten büyük yasak o, onu hemen düzeltilmesi lazım.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — O zaman her şeyi ile düzeltilmesi lazım, statik hesap verecek, fennî sorumluluğunu üzerine alacak, o şekilde olacak.

BAŞKAN — Onlar da zapta geçtiğine göre mesele yok.

Geçici 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok

Maddeyi oylarımıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeeynler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 3'ü okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 3. — Aşağıda belirtilen yapılar imar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma

izni alınmış yapılar olarak kabul edilir. Yapılış tarihine bakılmaksızın gecekondular bu hükmün dışındadır.

a) 6785 sayılı İmar Kanununun yürürlüğe girdiği 17 Ocak 1967 tarihinden önce yapılmış yapılar.

b) 6785 sayılı İmar Kanununun Ek Madde 8 kapsamına giren alanlarda 10 Ocak 1975 tarihinden önce yapılmış yapılar.

c) Bu Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen köy yerleşik alanlarındaki yapılar ile Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât eğitim ve savunma amaçlı yapılar.

d) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında, bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen ve İmar ve İskân Bakanlığınca belirlenecek yerleşme yerleri dışındaki yapılar.

Ancak, (a) ve (b) fıkralarındaki yapılarda söz konusu tarihlerden sonra yapılan değişiklikler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Buyurun.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAMSUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, bu madde ile ilgili olarak bir değişiklik önergemiz var; kapsam ve istisnalarla ilişkili olduğu için efendim.

BAŞKAN — Geçici 3 üncü madde üzerinde İmar ve İskân Bakanımızın bir önergeleri vardır, okutuyorum :

Millî Güvenlik Konseyi Sayın Başkanlığına

Halen görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Geçici 3 üncü Maddesinin Ekteki şekilde düzenlenmesini arz ederim.

Ahmet SAMSUNLU
İmar ve İskân Bakanı

«Geçici Madde 3. — Aşağıda belirtilen yapılar imar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma izni alınmış yapılar olarak kabul edilir.

Yapılış tarihine bakılmaksızın gecekondular bu hükmün dışındadır.

a) 6785 Sayılı İmar Kanununun yürürlüğe girdiği 17 Ocak 1957 tarihinden önce yapılmış yapılar.

b) 6785 Sayılı İmar Kanununun Ek Madde 8 kapsamına giren alanlarda 10 Ocak 1975 tarihinden önce yapılmış yapılar.

c) 2 nci maddede kapsamı dışında kaalın veya 3 üncü maddenin ikinci fıkrasında istisna olarak sayı-

lan yerlerdeki bu kanunda özel hüküm getirilmemiş yapılar.

Ancak, (a) ve (b) fıkralarındaki yapılarda söz konusu tarihlerden sonra yapılan değişiklikler hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

GEREKÇE : Tasarının Geçici 3 üncü maddesi belli tarihlerden önce yapılmış yapılarla, kapsam dışında bırakılan ve istisnalarda yer alan yapıların; uygulamaya açıklık getirmek üzere imar mevzuatına uygun yapılar olarak kabul edileceği hususunu hükme bağlamaktadır. Kapsam ve istisnalar maddelerinin aldığı yeni şekil dolayısıyla geçici 3 üncü maddenin de paralel nitelikte düzenlenmesi gerekmektedir. Maddenin (c) ve (d) fıkraları aynı nitelikte olduğundan birleştirilmiş, kapsam ve istisnalar maddelerine uygun hale getirilmiştir.

Tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN — Komisyon buna ne diyor?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, kapsam ve istisna maddeleriyle uyum sağlaması bakımından komisyon da bunu uygun mütalaa etmektedir.

Tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN — Evet, kapsam ve istisna maddesini değiştirmeye, ona paralel olarak değiştirildi diyorsunuz?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet Sayın Cumhurbaşkanım.

BAŞKAN — Bu önerge üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu önerge, geçici 3 üncü madde olarak düzenlenecektir.

Geçici 4 üncü maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 4 — 6785 sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapıncaya kadar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra :

a) Yapılacak gecekondular ile ruhsatsız yapılar, taşınmaz malın bulunduğu yerin belediye başkanı veya en büyük mülki amiri tarafından yıktırılır. İtiraz veya dava açılması yıkım kararının uygulanmasını durdurmaz.

Yıkım masrafları % 20 fazlası ile yapımca ve mal sahibinden tahsil edilir.

b) Yapılacak gecekondular ile başkasının mülküne tecavüzlü imar mevzuatına aykırı yapılar (a)

fıkrasına göre yıktırılmakla beraber yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitleri 100 000,— liradan 500 000,— liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde yapı sahipleri altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu fıkra uyarınca yıktırılan yapıların enkazına ilgili idarelerce elkonulur. Enkazın kullanılacak olanları irat kaydedilir.

c) İmar mevzuatına aykırı ruhsat verenler, verilmesine müsaade edenler ve görevini kötüye kullananlar ile bu Kanuna göre yapılacak değerlendirmeleri etkileyecek biçimde gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar veya belge düzenleyenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirdiği takdirde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

BAŞKAN — Bu madde neden geçici maddeler arasında yer aldı?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, daha önce ara maddeler içindeydi, malumları. İmar Kanunu bu düzenlemeleri emrettiği için, İmar Kanununda bu konuda düzenleme yapılmaya kadar...

BAŞKAN — Yani bununla ilgili düzenleme yapılmaya kadar bunun oraya girmesi lazımdır, demek istiyorsunuz?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet, şimdi geçici maddeye alındı.

BAŞKAN — Geçici 4 üncü madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Bakan.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, burada konuyu ilk görüştüğümüzde (b) fıkrası, «Yapılacak gecekondular ile, başkasının mülküne tecavüzlü imar mevzuatına aykırı yapılar (a) fıkrasına göre yıktırılmakla beraber yapı sahipleri...» şeklinde idi. Biz komisyona bu konudaki düşüncemizi ilettilik, «Yalnız yapı sahipleri olmasın, fennî mesuller ve müteahhitler de buna dahil olsun» dedik ve komisyon da bizim bu görüşümüzü benimsediler.

Yalnız burada ikinci kısımda sadece «yapı sahipleri» demişiz; «bu fiillerin tekrar edilmesi halinde yapı sahipleri...» Oraya, «Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde...» deyiminden sonra, «söz konusu kimseler 6 aydan 3 yıla kadar» dersek, biraz evvel geçen üç terimi de kapsamış olur veya tekrar yeniden, «yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitler» şeklinde de

sıralayabiliriz. Her ikisi de daha önce «yapı sahipleri» şeklinde idi.

Takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN — Yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitler bu 100 bin liradan 500 bin liraya kadar olan cezayı müşterek mi ödeyecekler, yoksa bunlardan sadece birisi mi ödeyecek?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Her biri için efendim.

BAŞKAN — Yani yapı sahibi de, fennî mesul de, müteahhit de her biri ayrı ayrı 100 bin lira ile 500 bin lira arasında ceza ödeyecek; öyle mi?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Evet.

BAŞKAN — Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde de her birisi ayrı ayrı 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezasına çarptırılacak; öyle mi?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Efendim, burada bir konuyu açıklamakta yarar var : Evvela, Türk Ceza Kanununun belli ilkelerinde, tekerrüre ilişkin hükümlerinde Komisyon olarak ayrıldık. Sadece bir dönem için ve kaçak yapıların önlenmesi amacıyla bir düzenleme getiriliyor.

Türk Ceza Kanununun genel ilkelerinde bir para cezası ile mahkûm olan kişi, tekrar para cezasını gerektiren bir fiille cezalandırılmak istenirse, sadece para cezası artırılır. Para cezasının arkasından hapis cezasının tekerrürü pek söz konusu değildir. Burada fiilin tekrarını göz önüne almak suretiyle evvela tekerrür hükümlerinden ayrılmış.

Buyduğunuz gibi fennî mesuller, müteahhitler şu nedenle düşünülmemiştir : Ola ki aynı şeyi başka yerde yapıp yapmadıkları tespit edilemez. Yıkılmış bir yapının tekrar orada yapılması halinin hapis cezasını gerektireceği, daha ağır bir cezayı gerektireceği düşünülerek aynı yerde olan fiil için düşünülmüş ve o nedenle yapı sahipleri konulmuş idi.

Bu şekilde, herhangi bir yerde evvela imar mevzuatına aykırı işlem yapmış olan fennî mesul, bir başka yerde de bu işlemi yapmış ise, onun da yine her fiil için tekrarında cezalandırılması şeklinde direktif ve iradeler tecelli ederse, o vakit maddeye sadece yapı sahiplerini değil diğerlerini de eklemek gerekir.

BAŞKAN — Birinci sefer yapılan suçta yalnız para cezası var, hapis cezası yok. Türk Ceza Kanununa göre tekerrüründe de böyle olması lazım, diyorsunuz. Biz bunlara bir de hapis cezası vermek istiyoruz. Birinci suçta «falan güne kadar cezalandırılır»

diyelim, mesele «üç günden başlar.» Zaten o hapis cezaları paraya da tahvil edilebilir. O zaman, teker-rüründe, «6 aydan başlamak üzere 3 seneye kadar hapis cezasına çarptırılır» diyebiliriz.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Yanlız, bu fiilleri önleyici ol-ması bakımından, para cezasının daha etkili ve tahsil kabiliyetinin de fazla olacağı düşünülmüştür. Çünkü, böyle bir suç, Türk Ceza Kanununun 119 uncu mad-desine göre, sadece para cezasını gerektirdiği için, ön ödeme yoluyla ve asgarî haddi ödenmek suretiyle ceza takibatı, artık mahkemeye gitmeden durabiliyor. Mahkemeye gitmesi halinde ise, o vakit ceza % 50 fazlasıyla veriliyor.

Arz ettiğim husus, daha ziyade Türk Ceza Kanu-nunda olan «Cürümler» kısmındaki bir ilke idi. Bu-rada geçici bir süre için düzenleme söz konusu olduğu ve kaçak yapıların da imar mevzuatında yapılacak düzenlemelerle genelde önlenebileceğinden hareketle, ancak, geçici olan bu sürede hapis cezasını, sadece fiilin ikinci defa tekrar edilmesi haline münhasır tut-mayı yeğlemiştik. Çünkü bu idarî mevzuata aykırı harekettir ve genellikle de hapis cezası yerine para cezalarının uygulanması ilke olarak benimsenmiştir.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, ilk getirdiğimiz ve görüştüğümüz sırada, hatırladığıma göre, biz ilk olaydan itibaren cezayı öngörmüştük. O zaman gö-rüştüğümüz o metin de burada elimizde. Orada doğ-rudan doğruya, hiç ayırım yapmadan, «bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası» demiştik. Tartıştıktan sonra, «ilk defa yapıyorsa buna büyük bir ceza vermeyelim» diye emir buyurdunuz ve onun üzerine bu böyle...

BAŞKAN — «İlk defasında hapse sokmayalım» dedik.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Fakat, Sayın Albayımın belirttiği gibi, ilerde biz bunun hemen hemen aynısını kanuna al-mak istiyoruz. Komisyona getirdiğimiz bu teklif, ha-zırladığımız ve Hükümete sunduğumuz kanun tasla-ğında olan maddeydi. O bakımdan ilk defasında, az da olsa - emir buyurduğunuz gibi - kısa süreli bir hapis, paraya tahvil edilebilecek bir hapis konsun. Çünkü bizim düşüncemiz, ilk defasında - ilerde de bunu uygulayacağız Sayın Albayımın tartıştığı gibi - üç günden bir aya kadar veya hafif bir hapis cezası verilmesi şeklinde idi.

BAŞKAN — «Üç gün» demeye gerek yok.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanunun 4 üncü maddesine göre, bir ayı geçmeyen hürriyeti bağlayıcı cezalar, behemahal ya para cezasına veyahut tecile çevrilmek durumun-da. Yani ilk kez böyle bir fiilde bulunan kişi hakkın-da bir aydan fazla bir ceza düşünülmesini ben ada-let hükümlerine aykırı görüyorum.

BAŞKAN — O zaman paraya çevirelim.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU «Bir aya kadar» diyelim.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Mahkeme tekrar tecil veya para cezasına çevirecek.

Benim açıklamam, arzım, uygulayıcılarda yanlış bir anlama olmaması için tekrerrür ile fiilin tekrar edilmesi arasındaki hukukî farklılığı belirtmek bakımındandı. Türk Ceza Kanununun öngördüğü tekrerrür hükümleri ve ilkeleri burada göz önünde tutulmaya-cak, fiilin tekrar edilmesi halinde bu kez hürriyeti bağlayıcı hapis cezası uygulanacak.

BAŞKAN — Peki, «fiilin tekrarında yukarıdaki para cezaları üç misli olarak alınır» dersek, 300 000 lira ile 1 500 000 lira eder ki bunu ödeyemezse, zaten ödeyemediği miktar kadar hapiste kalır. Yani para cezası hapse çevrilir, hapiste yatar; öyle değil mi?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Hapse çevrilir, yalnız onun süresi belli bir günü aşmayacak.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, biz bu imar konularında kesinlikle bu işi suiistimal edenlerin bir ceza ile karşı karşıya kalması görüşündeyiz. Çünkü kimse dikkat etmemiş ve benimsememiş.

Mesela, Diyarbakır'daki olayı yapan müteahhit bir mezbahanede et taşıyıcılığında müteahhitliğe yükselmiş ve son binayı yaptırırken bu kurala uy-mayarak; «müteahhit de benim, usta da benim, mü-hendis de benim» diye emir vermiş, yaptırmış. Yıkılacağı 15 gün evvel belli olmuş, kolonlarda çat-lama olmuş, adamlarını, «kimseye söylemeyin» diye tehdit etmiş. Yani ikinci defasında, artık bunu itiyat haline getirmiş kimseye paradan ziyade hapis cezası gerekir.

BAŞKAN — İlk görüştüğümüz zaman metin na-sıldı; okur musunuz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — «Ceza hükümleri, madde 30» şeklinde idi. Daha sonra başka bir yere geçirilsin istendi.

«İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapılmaya kadar, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra imar mevzuatına aykırı inşaat veya gecekondular (arsa sahibi, yüklenici, fen ve meslek adamları gibi) bu Kanuna ve İmar Kanunu ve mevzuatına aykırı ruhsat verenler ve verilmesine müsaade edenlerle bu Kanuna göre yapılacak değerlendirmeleri etkileyecek biçimde gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar ve görevlerini kötüye kullananlar, diğer kanunlardaki ilgili ceza hükümleri saklı kalmak kaydı ile, bir yıldan üç yıla kadar hapis, 100 bin liradan 500 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu fiillerin tekrarı halinde cezalar bir misli artırılır.

Bu Kanuna ve İmar Kanununa aykırı olarak ruhsatsız ve aynı zamanda fen ve meslek adamlarının kontrolü dışında yapı yapan arsa sahibi ve yükleniciler için yukardaki cezaların üç misli uygulanır.»

BAŞKAN — Tabii, onların hepsi bir kaba konuşmuş. Burada şimdi bu daha güzel; (a)'sıyla, (b)'siyle, (c)'siyle ayrılmış.

Yalnız, burada bir konu kalıyor, (b) fıkrasında; yıkılmakla beraber yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitler ilk defasında 100 bin lira ile 500 bin lira arasında para cezasına çarptırılıyor. Hiç hapis cezası yok. Fiilin tekrar edilmesi halinde, bu sefer para cezası kalkıyor, yalnız hapis cezası geliyor.

Ben de diyorum ki, ilk defa yaptığında para cezası ile beraber biraz da hapis cezası bulunsun. Ondan sonra, tekrârında para cezası ve hapis cezası çoğaltılsın; tekrâr var ve tekrârında para cezasını ortadan kaldırıyoruz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Bizim daha önceki teklifimizde hepsi kademelî olarak artıyordu.

BAŞKAN — (c)'de ise kötüye kullananlardır, onlar ayrı; onlara para cezası veremeyiz, onlara doğrudan doğruya hapis cezası verilir.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Ayrı o, o (c)'ye geçiyor.

BAŞKAN — Birincisinde «üç aya kadar» diyelim, «beş bin liraya kadar ağır para...»

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Müteahhitleri de alalım emrederseniz Sayın Cumhurbaşkanım; «fennî mesullerle müteahhitleri üç aya kadar hapis ve 100 000 liradan 500 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

BAŞKAN — Tamam. «Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde söz konusu kimseler altı aydan üç yıla kadar hapis ve...» iki misli mi artıracamız onu, üç misli mi artıracamız neyse...

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Para cezası hapis cezası ile birlikte hürriyeti bağlayıcı ceza olunca behemehal bu mahkeme kararı ile olacak. Onun cezası infaz edildikten sonra aynı fiili işlerse tekrârdan ötürü ceza artırılır; ama özel bir artırım yapılırsa, o vakit fiilin tekrârı halinde - fiilin tekrar edilmesi değil - yani cezası infaz edildikten sonra tekrar böyle bir suç, fiil işlemesi halinde bu konuda bir...

BAŞKAN — Birincide «altı aya kadar hapis» diyelim, tekrârında de bundan daha fazla ceza veribilsin.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Yani, fiilin tekrarı değil, tekrârı ki bu Türk Ceza Kanununun genel anlamdaki üç yıla mahkûm olan bir kişinin cezası infaz edildikten sonra beş yıllık veya on yıllık süre içerisinde tekrar aynı suç işlemesi halidir.

BAŞKAN — Aynı suç işlemesi değil mi; aynı suç işleyecek, mesela yeniden kaçak inşaat yapacak...

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Aynı fiili işlemesi haline münhasır.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu fiillerin tekrar edilmesi.

BAŞKAN — O zaman, «bu fiillerin tekrar edilmesi halinde» diye yazmaya gerek yok diyorsunuz, öyle mi?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — «Fiillerin tekrârı» demek lazımdır.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Tekrar değil de, tekrâr.

BAŞKAN — O zaman «bu fiillerin tekrârı halinde» diye yazın.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, kusura bakmanın, ben bir mühendis olarak «tekrarla, tekrârın» hukukî anlamını bir defa daha rica edebilir miyim?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Tekerrür de, genel anlamıyla, suç işleyen bir kişinin belli bir süre içerisinde tekrar herhangi bir suç işlemesi halinde o kişi hakkında verilecek ceza belli bir

oranda artırılır. «Özel tekrür» dediğimizde de, belli bir suçtan hüküm giymiş olan bir kişi aynı suçtan ötürü tekrar hüküm giyer ise, o vakit bu cezası daha fazla artırılır. Fiilin tekrar edilmesi ile tekrür arasındaki fark; tekrür hükümlerinin uygulanabilmesi için daha önce verilmiş bulunan cezanın infaz edilip, bitmiş ve suçun o infazdan sonra yapılmış olması gerekir. Tekrar edilmesi halinde ise, bu tekrür hükümleri hiç nazarı itibare alınmadan cezası infaz edilmemiş olsa dahi, aynı şeyin tekrarında ceza...

BAŞKAN — Yani, mahkeme devam ederken bir daha yapıyor...

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, öyle mühendisler var ki, inşaatlarının yerini bilmiyorlar. Ben, Aşağı-ayrancı'da on yıl evvel gezerken bir arkadaşımın ismini gördüm ve yaptırdığı binanın ne güzel olduğunu söyledim, kendisi fennî mesuldü, bana «nerede ve hangi bina» diye sordu. Bu işler kahvede imza atma ile yürüyor.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Uygun görülürse, bu teknik personel hakkında da meslekten men cezası koymakta yarar var.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Şu andaki İmar Kanunu «bir yıla kadar bulunduğu ilde meslekten men» imkânı getiriyor; ama hiçbir kimse bunu uygulamamış.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Maalesef bizde bu hüküm hiç uygulanmıyor.

BAŞKAN — Şimdi, (b) fıkrasını şöyle düzenleyelim: «Yapılacak gecekondular ile başkasının mülküne tecavüzlü imar mevzuatına aykırı yapılar (a) fıkrasına göre yıktılmakla beraber yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitleri altı aya kadar hapis ve 100 000 liradan 500 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde söz konusu kimselere verilecek cezalar üç kat artırılır.» Yani, hem para cezası, hem hapis cezası olacak.

Devam ediyorum: «Bu fıkra uyarınca yıktırılan yapıların enkazına ilgili idarelerce elkonulur. Enkazın kullanılabilir olanları irat kaydedilir.

c) İmar mevzuatına aykırı ruhsat verenler, verilmesine müsaade edenler ve görevini kötüye kullananlar ile bu Kanuna göre yapılacak değerlendirmeleri etkileyecek biçimde gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar veya belge düzenleyenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde; bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.»

O teknik elemanları filan, yeni hazırlanacak kanuna koyalım, burada zaten buna giriyor.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Kanun, «Aynı belediye hududu içinde, bir aydan bir yıla kadar yapacakları projeleri ve alacakları fennî mesuliyetleri kabul etmemeye karar verilebilir» diye belediyeye yetki vermiş. Şu anda isteseydi her belediye bunu yapabiliirdi. Sayın Başkanım affına sığınıyorum, ben tüm belediyelere genelge yolladım, yakında onun neticesini soracağım; fennî mesul olup da kaçak binalar hakkında bilgi vermeyenlere ne işlem yapıldı, diye.

BAŞKAN — Para ve hapis cezası, ikisi de üç katı artırılıyor.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — «... para cezası ile cezalandırılır, fennî mesuller bir yıla kadar meslekten men edilirler» demek.

BAŞKAN — Buraya koyalım diyorsunuz.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Faydalı olur Sayın Cumhurbaşkanım; hiç korkmadan her şeye imza atıyorlar.

BAŞKAN — «Bir yıla kadar meslekten men» cezası, öyle mi?

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — Sayın Cumhurbaşkanım, üç gündün iki seneye kadar hapis ve fennî mesuller hakkında da meslekten men cezası.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, esasında bizim Gecekondular Kanununda buna benzer madde var. Esas olan Devletin bir bütün olması. Zaten sizler bunu tespit ettiniz, iki yıldan beri de bu tespit üzerinde önemle duruyorsunuz. Burada da Gecekondular Kanununda üç aydan bir yıla kadar hapis vardır, bu da uygulanmamıştır. Mesela mühürü koparanlara bu Kanunda ceza hükmü vardır. Diyarbakır'da onu tespit ettim; 12 Eylül'e kadar bütün mühür kopartmalar beraatla neticelenmiş. Ancak 12 Eylül'den sonra bunlar ceza almışlar. Bunu da bilgilerinize arz etmek için söyledim.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Maalesef, mühürü alıyorlar olduğu gibi, o kısmı kaldırıyor kenara koyuyor, inşaat devam ediyor, geldiğim zaman mühürü yine aynı yerde görüyorum.

ORGANİZATÖR NURETTİN ERSİN — Gecekondular için ceza konusu buraya konulmadı mı?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Var efendim, zaten hepsini kapsıyor.

BAŞKAN — «Söz konusu kimselere verilecek cezalar üç katına kadar artırılır» diyeceğiz.

Ondan sonra, «Fennî mesullere ayrıca bir yıla kadar meslekten men cezası verilir» diyeceğiz. Ancak «Üç kata kadar» demedik.

HÂKİM ALBAY EDİP GÜLTEKİN (İhtisas Komisyonu Üyesi) — «Üç kata kadar» demek çok yüksek olur mu, diye düşünüyorum. Bir artırım nispeti vermek suretiyle, «üçtebirinden az olmamak kaydıyla şu kadara kadar artırılabilir» denirse, mahkemeler, olayı niteliğine göre değerlendirmek suretiyle fiilin ağırlığı, derecesi nispetinde daha kolay bir hüküm verebilirler. «Üçtebirinden az olmamak üzere üç katına kadar artırılabilir» şeklinde olabilir.

BAŞKAN — Şimdi orası, «Söz konusu kimsele- re verilecek cezalar, üçtebirinden az olmamak üzere, üç katına kadar artırılır. Fennî mesullere ayrıca bir yıla kadar meslekten men cezası verilir» şeklinde oldu.

Geçici Madde 4'ün (b) fıkrasını bir daha okutuyorum :

«b) Yapılacak gecekondular ile başkasının mülküne tecavüzlü imar mevzuatına aykırı yapılar (a) fıkrasına göre yıktırılmakla beraber yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitleri altı aya kadar hapis ve 100 000 liradan 500 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde söz konusu kimselere verilecek cezalar üçtebirinden az olmamak üzere üç katına kadar artırılır. Fennî mesullere ayrıca bir yıla kadar meslekten men cezası verilir. Bu fıkra uyarınca yıktırılan yapıların enkazına ilgili idarelerce elkonulur. Enkazın kullanılabilir olanları irat kaydedilir»

BAŞKAN — Tamam.

Geçici 4 üncü maddenin bu son şekli üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?

Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Geçici 4 üncü maddenin 1 inci fıkrası, «Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra :

a) Yapılacak gecekondular ile ruhsatsız yapılar, taşınmaz malın bulunduğu yerin belediyesi veya en büyük mülkî amirlik...» şeklinde idi. Şimdi her ikisi de değiştirilerek, «belediye başkanı veya en büyük mülkî amir» denmiş. Onu öğrenmek istiyorum. Tereddütlü idi bu konu.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, bu konudaki kararlar il idare kurulları veya belediye encü-

menleri tarafından alınıyor. «Amirlik veya belediyeler» dediğimizde, bu kurullara gidecek. Ancak bu kurullara gitmesin, belli noktalarda süratli karar verilsin düşüncesiyle bizzat belediye başkanının onayı ile veya valinin onayı ile bunların icra edilmesi içindir.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Burada tereddüt vardı da, onun için buraya bağlamışsınız.

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet, bu nedenle.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Daha iyi olmuş.

BAŞKAN — Geçici 4 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim? Yok.

O halde geçici 4 üncü maddeyi yapılan bu son değişiklikle beraber oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, geçici maddeyle ilgili olarak Sayın Deniz Kuvvetleri Komutanımızın bir önergesi vardı, müsaade ederseniz...

BAŞKAN — Geçici madde ilavesi hakkında mı?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Evet, yeni bir geçici madde ilavesi hakkında.

BAŞKAN — Deniz Kuvvetleri Komutanımız Oramiral Nejat Tümer'in bir önergesi var, okutuyorum :

Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Görülmekte olan «İmar ve Gecekondular Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» na aşağıdaki Geçici Maddenin eklenmesini tensiplerine arz ederim.

Nejat TÜMER

Oramiral

Millî Güvenlik Konseyi

Üyesi ve Dz. K. K.

GEÇİCİ MADDE 5. — 6785 sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapıncaya kadar; söz konusu Kanunun Ek-6 ncı maddesinde korunma esasları belirtilen, tarihi veya mimarî değeri bulunan han, hamam, konak, yalı, ev gibi eski eser ve tarihî sanat yapılarının, yanmaları veya herhangi bir şekilde yıkılmaları halinde; arsası Kültür ve Turizm Bakanlığınca kamulaştırılır.

BAŞKAN — Bu önergenin veriliş sebebi malum; yakıyorlar, ondan sonra oraya daha güzel bir ev ya-

pyorlar. Yahut da dış görünümünü yine eski haliyle muhafaza etmek suretiyle içerisini istediği gibi başka şekle sokabiliyorlar. Bunu önlemek için verilmiş bir önerge.

Komisyondun görüşü nedir?

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Bunu önlemek veya caydırmak için böyle bir maddenin konulmasını Komisyon da uygun mütalaa etmektedir. Arz ederim.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, önerge çok yerinde bir madde getirmektedir. Yalnız, biz burada, «Beş yıl içinde yanan ve yıkılan yapının sahiplerince aynısının inşa ettirilmesi zorunludur» diyoruz.

Bildiğim kadarıyla Türkiye'de eski eser olarak ilan edilen çok yapının rölevesi yoktur.

BAŞKAN — Hayır, onlar yok; onlar önergede silinmiş.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Silindi, biliyorum da yanan bu tip ev, yalı, v.s. gibi yapıların yeniden yapılabilmeleri için röleveleri yok. Yani binaların bir rölevesi olması gerekir ki elimizde, ona bakarak aynısı yeniden inşa edilebilsin.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Yeniden inşa edilsin» demiyoruzki.

BAŞKAN — «Beş yıl içinde yanan veya yıkılan yapıların sahiplerince aynısının inşa ettirilmesi zorunludur» ifadeleri önergede silinmiş. Sizdeki metinde o kısım silinmemiş mi?

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, ben Turizm Bakanlığına bir görev verilmesinin gerektiğine inanıyorum da onun için bunu bilgilerinize sunmak istiyorum.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Onlar tarafından yapılacak.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Yani, bu gibi değerli binaların elimizde rölevesi yok, bunu bir yere görev olarak vermemiz lazım. Eski eserlerde bunu yaptırmıyorlar. Turizm Bakanlığından gelen arkadaşımız bilgi versin. Bu gibi yerlerin rölevesinin yaptırılması işini bir yere görev olarak verelim. Yandığı takdirde kamulaştırırız o arsayı, ama yerine de belki yenisini yaparız.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, şimdi iki esas nokta var. Birisi; İstanbul Boğazının özellikle tarihî değerini ortaya koyan bu eski eserlerin,

yalıların ve diğer bu sayılanların hakikaten uzun seneler muhafazasını sağlamak. Bunların onarılmak suretiyle, ki birkaç tane yalı yapılmıştır, eski şekillerini aynen muhafaza etmesi.

İkincisi; bu eski evleri tamamen yıkmak ve yalnız dış görünümünü göstermek, ama içeriğini tamamen modernize etmek suretiyle bu yalılar zenginlerin eline geçmekte ve bu şekilde kanunun bir maddesinden istifade edilerek bunlar bu şekilde kullanılmak yoluna gidilmektedir. Bunun için de bu yapılar yakılmaktadır. Hakikî sebep bu.

Şimdi eğer İstanbul Boğazı için yeni hazırlanacak özel kanunda bütün bunları ihtiva edecek maddeler varsa, o takdirde yalnız bu şekilde yazılmasıyla yetinilmeli, ondan sonra esas kanunda buna yer verilmeli.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — İmar Kanununda dikkate alalım Sayın Komutanım.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani, demin ilk olarak söylediğim gibi, yarın İstanbul Boğazının güzelleştirilmesi, tarihî değerini muhafaza etmesi için prensip olarak eğer bu yalıların aynısının yapılmasının devamı istenmişse kanun ona göre hazırlansın.

BAŞKAN — «Bu kanunu hazırlarken onu yapsınlar, ama o çıkıncaya kadar böyle bir şey koyalım ve kamulaştırılsın» diyorsunuz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Kamulaştırma korkusu nedeniyle sahipleri yanmaması için her türlü tedbiri alırlar. Halbuki şimdi yansın diye bahane arıyorlar.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Sayın Cumhurbaşkanım, bu konuda müsaade ederseniz bir hususu arz etmek isterim.

Malumunuz, tarihî eserlerin korunmasıyla ilgili bir dernek var, bu derneğin başkanı Perihan Balcı isminde bir hanım bundan 10 - 15 gün evvel bendenizi ziyarete geldiler, kendileri de aynı şeyden yakınıyor; «binaları yakıyorlar, halbuki bunların hepsi birer tarihî zenginlik, bunları korumak için bir kanun çıkarılması lazım, yardımcı olabilir misiniz?» diyorlardı. Ben de dedim ki «benzer konu üzerinde çalışma yapılıyor, hemen bu konuda bir kanun çıkarılması zamanı alabilir; ama siz bu konunun sahibi olarak avukatlarla görüşün, taslak bir şey hazırlayın, kabili tatbik bir şey getirin, biz bunun üzerinde konuşuruz.» Sayın Genel Sekreterime de arz ettim, konuyu İkinci Başkanımız da muttali. Şimdi böyle bir hazırlık

yapıyorlar, hukukçularla da konuşarak. Onu biz aldıktan sonra İmar ve İskân Bakanlığına iletiriz.

BAŞKAN — Bu böyle kalsın.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Eski Eserler Kanunu da geliyor, oraya da koyabiliriz Sayın Cumhurbaşkanım. Ben bir bilgi olarak sunmuş oldum.

BAŞKAN — Biz bunu devamlı koymuyoruz, muvakkat koyuyoruz, çıkıncaya kadar.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Çıkarılacak kanunda, sizin temas ettiğiniz gibi, rölevesi, planları vesairesi bulunmalı. Ne zaman yapılmaya lüzum hâsıl olursa ancak Turizm ve Tanıtma Bakanlığının kontrolünde yapılabilir. Şahıslara verme kaydı ile değil.

BAŞKAN — Önerge üzerinde başka söz almak isteyen var mı?

Buyurun.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Bu şekilde madde çıktığı zaman, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yanan yahlar için geçerli olacak; bunu da belirtmek istiyorum.

BAŞKAN — Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra tabii, makale şamil olmaz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Son zamanlarda peşpeşe üç - dört yalı yandığı için, onları da etkileyebileceği endişesi var.

BAŞKAN — Kanun tekniğine de aykırıdır, bu geçmişe uygulanamaz.

ORGENERAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Yürürlüğe giriş tarihi var.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Bilmiyorduk, ne bilelim, bizim de kastımız yok» diyorlar zaten.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Kültür ve Turizm Bakanlığı Temsilcimizin bir arzları var efendim, eğer tensip buyurursanız...

BAŞKAN — Diğer şeyleri de buraya sokmaya kalkmayın.

İSMET ÜLKER (İhtisas Komisyonu Üyesi - Kültür ve Turizm Bakanlığı Temsilcisi) — Değil efendim, ben sadece şunu arz etmek istiyorum, eğer uygun görürseniz : «Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi üzerine kamulaştırılır» gibi bir kaydı uygun düşünür müsünüz? Belki Bakanlık bir süre bu ödemeleri zamanında yapamayacak ve uğraşamayacak veya bu kanun gereğini yerine getiremeyebilir endişe-

sini taşıyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN — Zaten Hazine namına kamulaştırılacak.

Buyurun.

GALİP YİĞİT GÜDEN (Vakıflar Genel Müdürü) — Efendim, değişiklik sadece gerçek ve tüzelkişilere mi aittir, yoksa kamu kuruluşlarını da kapsıyor mu burada? Açıklık yok. Bu yanan tarihî eser Vakıflara ait olabilir. Yanması halinde Vakıflara ait bir mülkün Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kamulaştırılması kanaatimce yanlış olur. Çünkü orayı gerçekleştirme vazifesi Vakıflara aittir ve bunu o yapacaktır.

BAŞKAN — O zaman şöyle olacak : «6785 sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapılmaya kadar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, söz konusu kanunun ek 6 ncı maddesinde korunma esasları belirtilen gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerine ait tarihî ve mimarî değeri bulunan han, hamam, konak, yalı, ev gibi eski eser ve tarihî sanat yapılarının yanmaları veya herhangi bir şekilde yıkılmaları halinde o yapının arsası Kültür ve Turizm Bakanlığının teklifi üzerine...»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, «teklifi» niye koyuyoruz, koymayalım.

BAŞKAN — Parası yoktur onun, Maliye Bakanlığı kamulaştıracak.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Maliye Bakanlığı yapsın onu, Devletçe kamulaştırılsın.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Kim kamulaştırırsa kamulaştırırsın, Devlete ait oluyor bütün kamulaştırmalar. Parayı Maliye Bakanlığı veriyor ve Maliye Bakanlığının, Hazine'nin oluyor bütün mal.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Efendim, başka bir bakanlık olabilir dendi, ben buna itiraz ettim. Çünkü bir başka bakanlığın da olabilir mi, düşüncesi oralara başka yapıların yapılmasına sebebiyet verebilir, onun için «Kültür ve Turizm Bakanlığı» dedik ki, yalnız kültür ve turizme ait yapılar yapılsın diye.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Tüm kamulaştırmaların parasını Maliye veriyor ve Hazine adına tescil ediyor.

HALİM ÇORBALI (İhtisas Komisyonu Üyesi - Tapu ve Kadastro Genel Müdürü) — İstifade edilecek mülk Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından

istimlak edilse bile, biz Hazine adına kaydederiz. Ancak Hazine bu kanun gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığının hizmetine tahsis eder. Çünkü tüzelkişiliği yoktur Kültür ve Turizm Bakanlığının.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Biz bile kamulaştırabiliriz.

BAŞKAN — Ondan sonra belediye sarayı yaparsınız, İzmir'de olduğu gibi; Konak'ın önüne belediye sarayı yapmışlar. Sen diyorsun ki hep belediye başkanları... İşte öyle belediye başkanları da var, getirip kıyıya koca belediye sarayını yaptı.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Müsaade ederseniz bir hususu arz etmek istiyorum, Hükümete?

BAŞKAN — Buyurun.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu kanunla ilgili olmamakla beraber, tarihî eser vasfını haiz olup da kişilere ait bulunan binaların yakılmasını önlemek için şu geçici maddeyi koymuş oluyoruz. Fakat bu eserlerden öyleleri var ki, zengin şahıslara ait değil, sahipleri bakımını bile yapamayacak durumdadırlar. Bilmiyorum bunun için başka bir yere madde kondu mu; konmamışsa yeni çıkacak İmar Kanununda bunu da dikkate almakta yarar var. Ne yapılacak? Veremiyor parasını, vergisini bile ödeyemiyor.

BAŞKAN — Bunu daha evvel de söylemiştik Hükümete.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Komutanım bu düşündüklerinizin çoğu maddelerde var. Buyurduğunuz konu da burada var, isterseniz arkadaşımız izahat versinler.

BAŞKAN — Fransa'da mesela şöyle yapıyorlar : Böyle bir tarihî esere vergi verdirmiyor, bakımını da Devlet üstleniyor, adama içinde oturma hakkını da tanyor, ölünceye kadar oturuyor orada.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — İmar Kanununda biz bunu daha sert olarak dikkatle ele alırız.

BAŞKAN — O zaman mesele yok.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — İmkânlarını da vermek lazım, sert olmak bir şey değil. Şahsa da bir imkân tanımak, getirmek lazım.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Komutanım, bu görev Devlete verilmiş, bazan da Devlet görevini yerine getirmiyor. Müsaade ederseniz okuyalım.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (İhtisas Komisyonu Üyesi - İmar ve İskân Bakanlığı Temsilcisi) — Sa-

yan Cumhurbaşkanım, İmar Kanununun ek 6 ncı maddesinde ve 1972 yılında aslında bu konu çok güzel düşünülmüş. Bu tip tarihî ve mimari değeri olan binaların, eski eserlerin ve tarihî sanat yapılarını, hatta etraflarıyla birlikte düşünülecek biçimde; eski mahalleler, sokaklar şeklinde düşünülme kaydıyla, Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun da mütalaası alınarak Millî Eğitim, Turizm Tanıtma, İmar ve İskân, Maliye Bakanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından müştereken esaslarının tespit edilip, gerekiyorsa kamulaştırılmalarına, bakım onarımları...

BAŞKAN — Gerekiyorsa falan dediniz mi bitti ve dört beş tane de bakanlığı koydunuz bir araya, o onun üzerine atar, o onun üzerine atar.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (İhtisas Komisyonu Üyesi - İmar ve İskân Bakanlığı Temsilcisi) — «Sağhiplerine gereken hallerde bedel ödemeye veya bu hizmeti bizzat bu idareler yapmaya yetkilidirler» diye hüküm var. Ama ortada kalmış.

BAŞKAN — Bir bakanlığa verilmemiş ve «gerekirse» demiş.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (İhtisas Komisyonu Üyesi - İmar ve İskân Bakanlığı Temsilcisi) — Aslında bizim bildiğimize göre, Kültür ve Turizm Bakanlığının bu amaçla almış olduğu bir para da vardır. Fakat sanıyorum ya paranın yetersizliğinden ya da uygulama esaslarının belirlenmemesinden ötürü de kullanılmamış. Yaygın bir uygulaması da yok. Gerçekten bu eserlerin ayakta kalması, bu hazinelerin korunması için bunların yapılması gerekiyor.

BAŞKAN — İşte Antalya'da yaptı. Bir mahalleyi kamulaştırdı. Şimdi elden geçiriliyor, ne güzel hale geldi; gittim gördüm, eski halini muhafaza ediyor bütün evler, restore ediyorlar.

Ek geçici 5 inci maddeyi bu düzeltmelerle birlikte okutuyorum :

«GEÇİCİ MADDE 5. — 6785 sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapıncaya kadar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra söz konusu kanunun ek 6 ncı maddesinde korunma esasları belirtilen gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerine ait, tarihî veya mimari değeri bulunan han, hamam, konak, yalı, ev gibi eski eser ve tarihî sanat yapılarının yanmaları veya herhangi bir şekilde yıkılmaları halinde o yapının arsası Kültür ve Turizm Bakanlığınca kamulaştırılır.»

BAŞKAN — Geçici 5 inci madde olarak verilmiş bu önerge üzerinde başka söz almak isteyen?.. Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu önerge geçici 5 inci madde olarak kanuna konulacaktır.

Başka önerge var mı? Yok.

35 inci maddeyi okutuyorum.

Yürürlük

MADDE 35. — Bu Kanun 1 Nisan 1983 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 1 Nisanda yürürlüğe girecek, öyle mi?

TUĞGENERAL CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, malumunuz, başvurular için belediyeler bazı hazırlıklar yapacaklar, dilekçeleri hazırlayacaklar, İmar ve İskân Bakanlığı bunu yayacak; 10 - 15 günlük müddet içerisinde bunlar yapılır. 1 Nisanda yürürlüğe girdiğinde, vatandaş gittiğinde belediyede...

BAŞKAN — Geçici 5 inci maddeyi kabul ettik; 15 gün içerisinde tarihî veya mimarî değeri bulunan han, hamam, konak vs. gibi yapıları yakarlar.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, takvime göre 1 Nisan Cuma gününe rastlıyor...

BAŞKAN — Efendim, o düşünülmez, cumaya, cumartesiye bakılmaz.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Süre bakımından arz etmek istedim; belediyelerin ön hazırlık yapması bakımından bilhassa çok önemlidir.

BAŞKAN — Hazırlık yapın efendim; kanun şimdiki yürürlüğe girer.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, bir aylık süreyi onun için iki aya çıkarttık.

BAŞKAN — Bu kanun yürürlüğe girdikten iki ay sonra falan diye birçok şeyler yazdık. Yayınlandığı anda yürürlüğe girer.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Bir dilekçe alacak iki ay içerisinde, başka bir şey almayacak ki.

BAŞKAN — O yalı veya han sahipleri kamulaştırılacak diye görünce, eğer niyeti de varsa, bu 15 gün içerisinde hepsini yakar.

SÜLEYMAN ÖNDER (Ankara Belediye Başkanı) — Sayın Cumhurbaşkanım, yönetmelikler çıkacak iki ay içerisinde.

BAŞKAN — Olmaz efendim, zaten onun için birçok yerde süreleri artırdık. Günlerden beri de konuşuluyor bu.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Sayın Cumhurbaşkanım, müracaat formunun gönderilmesinden başka hiçbir görevi yok.

BAŞKAN — Yayımdan 15 gün sonra yürürlüğe girmesinin çok mahzuru var, birçok mahzur doğurur.

ORGANAL NECİP TORUMTAY (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı) — Bol bol da zaman verildi zaten.

BAŞKAN — Süre azdı da, yetiştiremezler diye bol bol da süre verdik. Yetiştiremezler diye yönetmeliğin hazırlanma süresini altı aya çıkardık. Bir tanesine de bir sene dedik.

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET SAM-SUNLU — Biz yarın akşama kadar bu dilekçe örneklerini postalayacağız efendim.

BAŞKAN — «Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.» şeklinde maddeyi tanzim edelim.

Maddeyi okutuyorum.

Yürürlük :

MADDE 35. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 35 inci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

36 ncı maddeyi okutuyorum.

Yürütme :

MADDE 36. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 36 ncı madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İnşallah hayırlı uğurlu olur.

Gündemimizde bugün görüşülecek başka konu bulunmadığından bilahare tespit edilecek gün ve saatte toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 12.58

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ

GÜNDEMİ

136 NCI BİRLEŞİM

16 Mart 1983 Çarşamba

Saat : 10.00

I. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/12; M. G. Konseyi : 1/453) (D. Meclisi S. Sayısı : 167 ve 167'ye 1 ve 2 nci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 535 ve 535'e 1 inci ek)

2. — Sendikalar Kanunu Tasarısı. (1/235)

3. — Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Tasarısı. (1/236)

4. — 1475 Sayılı İş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/269)

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 535'e 1 inci Ek
İmar Mevzuatına ve Gecekondu Kanununa Aykırı Olarak Yapı-
lan Yapı ve Tesislere Uygulanacak İşlemler Hakkında Kanun
Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî
Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/12;
M. G. Konseyi : 1/453)

İhtisas Komisyonu Raporu

T. C.
Millî Güvenlik Konseyi
İhtisas Komisyonu
Esas No. : 1/453
Karar No. : 118

15 Mart 1983

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Millî Güvenlik Konseyinin 15 Mart 1983 tarih ve 135 nci Birleşiminde Komisyonumuza iade edilen 15 inci madde yeniden incelenmiştir.

Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin, hüküm ve tasarrufu altında bulunan diğer yerlerde, mevcut imar mevzuatı çerçevesinde Kültür ve Turizm Bakanlığınca turizm tesislerine belge verilmemektedir. Ancak geçmiş yıllarda bu bölgelerdeki bir kısım tesislere belge verildiği de bilinmektedir. Prensip olarak kıyı üzerinde turizm tesisi de olsa hiçbir yapının muhafazası düşünülmemektedir. Şu anda bu konuda, anılan tesislerin vasıf ve sayılarına ilişkin yeterli istatistikî bilgiler de bulunmamaktadır.

Bununla beraber sahil şeridinde ve kıyıda, millî ekonomiye katkısı olan bir kısım sanayi tesisi ile belgelendirilmiş turizm tesislerinin muhafazasında yarar mütalaa edilmektedir. Ancak mülkiyeti devlete ait olan bu yerlerde devamlı bir muhafaza halinin, ileride mülkiyete dönüşme ihtimali olduğu ayrıca bu tür yapılaşmayı da teşvik edeceği düşünülmektedir. Kıyıda geçici olarak muhafazası öngörülen bu yapıların; bazılarının sahil şeridine de uzanabileceği düşünülerek, sahil şeridinde de yeni bir düzenleme yapmak ihtiyacı belirtilmiştir. Bu nedenle, sahil şeridinde ve kıyı tanımına giren yerlerde, millî ekonomiye katkısı olduğu, kısa sürede yer değiştirmesinin imkânsız olduğu, yıkılması halinde millî bir kayıp ve sosyal sorunlar doğuracağı gibi nedenlerle Bakanlar Kurulunca belirlenen sanayi tesisleri ile belgeli turizm tesislerinin, yine Bakanlar Kurulunca belirlenecek süre kadar ve bu Kanununun 21 inci maddesinde sayılan harç ve para cezalarından, bu tür yapılar için alınması öngörülenlerin 2 misli olarak tahsil edilmesi ve yapıların işgal ettiği yerin mülkiyeti devlette kalmak kaydı ile muhafazası uygun mütalaa edilmiş ve 15 inci maddenin (f) ve (g) fıkrası metinleri bu esasa göre yeniden düzenlenerek yüksek onaya sunulmuştur.

Komisyon Başkanı
Cumhur EVCİL
Tuğg.

Üye
Ülkü SÖYLEMEZOĞLU
İmar ve İskân Bakanlığı
Müsteşar Yardımcısı

Üye
Günay CİNSEL
Hv. Kur. Alb.

Üye
Halim ÇORBALI
Tapu Kadastro Gn. Md.

Üye
Muzaffer İNCE
Turizm Genel Müdürlüğü
Tesisler Daire Bşk.

Üye
Yaşar EMRE
Kur. Bnb.

Üye
İsmet ÜLKER
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Planlama ve Yatırımlar
Dairesi Bşk. Yrd.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

Muhafaza edilecek ve ıslah edilerek muhafaza edilecek yapılar

MADDE 15. — Değerlendirme sonucu kendi parseli içinde olan, imar mevzuatına aykırı yapıların; yola veya imar yoluna veya kıyı kenar çizgisine veya 18 inci maddede belirtilen karayolları yaklaşma sınırına tecavüz durumları yapının tecavüzü bölümlerinin yıktırılıp, tecavüz durumu giderildikten ve ayrıca komşu parselde tecavüzü olanların 14 üncü maddenin (c) fıkrasına göre taraflar arasında anlaşma sağlanarak gerekli işlemleri tamamlandıktan, fen ve sağlık kurallarına ve bu Kanunda belirtilen diğer hususlara uygunluğu belirlendikten sonra; aşağıda belirtilen durumlarına göre muhafazalarına veya ıslah edilerek muhafazalarına karar verilir. Bunlardan inşa halindeki yapıların, kat tavan betonu dökülmemiş veya kat tavanı kapatılmamış bölümleri için, imar mevzuatına uygun hale getirilmesi kaydı ile inşaata devam izni verilir.

a) Bölgeleme esaslarına uyan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapılara ruhsat ve kullanma izni verilir. Bunlardan kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece kat kavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli inşaat izni verilir.

b) Bölgeleme esaslarına uymayan sanayi ve turizm yapılarının, imar planındaki konumuna uygun yerlere nakil edilip edilmeyecekleri İmar ve İskân Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre valiliklerce kararlaştırılır. Nakli gerekli görülen kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş sanayi ve turizm yapılarının; Bakanlar Kurulunca belirlenecek bir süre sonuna kadar geçici muhafazalarına karar verilir. İnşa halindeki lerin bölgeleme esaslarına uygun maksada göre tadil edilmeleri kaydı ile inşaata devam izni verilir. Nakline gerek görülmeyen inşa halindekiler de dahil sanayi ve turizm yapılarına, ruhsat ve kullanma izni verilir.

Bölgeleme esaslarına uymayan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş diğer yapılara bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık geçici ruhsat ve kullanma izni verilir.

Bölgeleme esaslarına uymayan, kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların, sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli inşaat devam izni bölge koşullarına uygun amaca tahsis edilmek kaydı ile verilir.

c) 6785 sayılı İmar Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan kamu hizmet ve tesislerine ayrılan alanlarda yapılan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapıların; dört yıllık imar programına dahil olmayan yerlerde, sahiplerinin muvafakati aranmaksızın tapu kütüğüne şerh verilerek 6785 sayılı İmar Kanununun 11 inci ve 33 üncü maddelerinde sözü edilen on yıllık sürenin beş yılı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçmiş sayılarak beş yıllık geçici ruhsat verilir.

Bunlardan kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli geçici inşaat izni verilir. Bunlar için beş yıllık geçici sürenin başlangıç tarihi ruhsat ve kullanma izninin verildiği tarihtir.

d) Bölgeleme esaslarına uymayan, kullanılan tehlikeli madde depoları bu Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde boşaltılarak, bölge koşullarına uygun bir amaca tahsis edildiği takdirde muhafazalarına karar verilir. Gerekli hallerde bir yıllık süre Bakanlar Kurulu Kararı ile beş yıla kadar uzatılabilir.

Kullanılmaya hazır hale gelmiş veya inşa halindeki tehlikeli madde depolarına, bölge koşullarına uygun bir amaca tahsis edilmesi şartı ile ve durumuna göre, ruhsat ve kullanma izni veya inşaata devam izni verilir.

e) 1593 sayılı Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 268-275 inci maddelerine aykırı şekilde gayri sıhhi müesseseler olarak inşa edilen ve işletme ruhsatı alınmamış kullanılan yapılardan; genel sağlığa verdiği zararları önleyecek tertip ve tedbirler alınamayacak olanlar, bir yıl içinde boşaltılarak genel sağlığa zarar vermeyecek bir amaca tahsis edildiği takdirde muhafazalarına karar verilir. Gerekli görüldüğü hallerde bir yıllık süre Bakanlar Kurulu kararı ile beş yıla kadar uzatılabilir.

f) Sahil şeridinde, toplumun yararlanmasına ayrılan veya bu amaçla kullanıma uygun hale getirilebilen; kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapılara ruhsat ve kullanma izni verilir. Kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların, sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için, toplumun yararlanmasına ayrılan yapı olarak kullanılmak kaydıyla gerekli inşaat izni verilir.

Sahil şeridinde ve kendi parselinde bulunan ve imar mevzuatına aykırı olan sanayi tesisleri; millî ekonomiye katkıları, yarattıkları istihdam kapasiteleri ve nakillerinin mümkün olup olmaması gibi hususlar bakımından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir.

g) Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerdeki kamu kurum ve kuruluşlarınca yaptırılan veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan yapılarla 18 inci madde (m) ve (n) fıkralarına göre belirlenecek gençlik ve spor tesislerinin muhafazasına karar verilir.

Kıyı tanımına giren yerlerde imar mevzuatına aykırı yapılmış bulunan sanayi tesisleriyle Kültür ve Turizm Bakanlığınca belgelendirilmiş turizm tesisleri; millî ekonomiye katkıları, yarattıkları istihdam kapasiteleri ve nakillerinin mümkün olup olmaması gibi hususlar bakımından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, Bakanlar Kurulunca değerlendirilerek uygun görülenler, kararlaştırılacak süre kadar geçici olarak muhafaza edilir. Bu şekilde muhafazasına karar verilenlerden bu Kanuna göre alınacak harçlar ve para cezaları iki misli olarak tahsil edilir.

Kıyı tanımına giren yerlerde ve devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerde; gerçek kişilere veya özel hukuk tüzelkişilerine ait olan liman, iskele, rıhtım ve dayanma duvarlarından; valilik veya belediyelerce muhafazasında millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılanların ve yukarıda belirlenen sanayi ve turizm tesislerinin bulunduğu arsa ve araziler Maliye Bakanlığınca kullanılanlara veya tesis sahiplerine kiraya verilir.

h) 18 inci maddenin (c), (g), (m), (o) ve (r) fıkralarında belirtilen şartlara uygun hale getirilebilen yapılardan kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş olanlara durumlarına göre devamlı veya geçici ruhsat ve kullanma izni verilir. Aynı durumdaki kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için durumlarına göre gerekli inşaat izni verilir.

ı) 18 inci madde (f) fıkrasındaki esaslara göre askerî makamlardan muhafazasına izin alınan yapılara durumlarına göre ruhsat ve kullanma izni veya inşaat devam izni verilir.

Yapı sahibine tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde bu kanunda belirtilen tecavüzlü durumları veya aykırı kısımları giderilerek ıslah işlemleri sahiplerince yerine getirilmeyen yapıların, valilik veya belediyelerce tecavüz durumları veya aykırılıkları yıkılarak giderilir.

